

4 Μα_ου 1998 A4-0173/98

Commented [COMMENT1]:

NOAM

Commented [COMMENT2]:

(Τροπολογία ##)

→##←

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για μία ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στο ηλεκτρονικό εμπόριο (COM(97)0157 - C4-0297/97)

Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής

Εισηγήτρια: η κ. Erika Mann

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Σελίδα

Ιστορικό της διαδικασίας 3

A. ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ 4

B. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 16

Γνωμοδότηση της Επιτροπής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας 28

Γνωμοδότηση της Επιτροπής Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων 34

Γνωμοδότηση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών 38

Με την από 18 Απριλίου 1997 επιστολή της, η Επιτροπή διαβίβασε την ανακοίνωσή της σχετικά με μία ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στο ηλεκτρονικό εμπόριο προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Κατά τη συνεδρίαση στις 25 Ιουνίου 1997, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου ανακοίνωσε ότι παρέπεμψε αυτή την ανακοίνωση, για εξέταση επί της ουσίας, στην Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής καθώς και στις Επιτροπές Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας, και Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών για γνωμοδότηση.

Κατά τη συνεδρίαση της 5ης Νοεμβρίου 1997 ο Πρόεδρος ανακοίνωσε ότι παρέπεμψε αυτή την ανακοίνωση στην Επιτροπή Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων για γνωμοδότηση.

Κατά τη συνεδρίασή της στις 14 Ιουλίου 1997, η Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής όρισε εισηγήτρια την κ. Erika Mann.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 28 Οκτωβρίου, 1 Δεκεμβρίου 1997, 4 Φεβρουαρίου, 24 Φεβρουαρίου και 23 Απριλίου 1998, η Επιτροπή Οικονομικής, Βιομηχανικής και Νομισματικής Πολιτικής εξέτασε την ανακοίνωση της Επιτροπής καθώς και το σχέδιο έκθεσης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε την πρόταση ψηφίσματος ομόφωνα.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές: Karl von Wogau, πρόεδρος· Κατηφόρης και Secchi, αντιπρόεδροι· Erika Mann, εισηγήτρια· Areitio Toledo, Αργυρός (αναπλ. de Brémond d'Ars), Arroni, Barton (αναπλ. Fayot), Blot (αναπλ. Lukas), Boogerd-Quaak (αναπλ. Gasòliba i Bòhm), Camisón Asensio (αναπλ. Fourçans), Carlsson, Cassidy (αναπλ. Friedrich), Caudron, Χριστοδούλου, Colajanni (αναπλ. Imbeni), Cox, Donnelly, Filippi (αναπλ. García-Margallo και Marfil), Funk (αναπλ. Konrad), Gallagher, Glante, Harrison, Hendrick, Herman, Hoppenstedt, Ilaskivi, Kestelijn-Sierens, Kuckelkorn, Langen, Lindqvist (αναπλ. Larive), Lulling, Thomas Mann (αναπλ. Mather), Metten, Mezzaroma, Miller, Murphy, Paasilinna, Peijs, Pérez Royo, Peter (αναπλ. Billingham), Porto (αναπλ. Rübìg), Rapkay, Ribeiro, de Rose, Soltwedel-Schäfer, Tappin (αναπλ. Randzio-Plath), Thyssen, Torres Marques, Watson και Wolf (αναπλ. Hautala).

Οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας, της Επιτροπής Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων και της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών επισυνάπτονται.

Η έκθεση κατατέθηκε στις 4 Μα_ου 1998.

Η προθεσμία για την κατάθεση τροπολογιών θα αναφέρεται στο σχέδιο ημερήσιας διάταξης της περιόδου συνόδου κατά την οποία θα εξετασθεί η έκθεση.

Α.
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

Ψήφισμα σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Νομισματική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για μία ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στο ηλεκτρονικό εμπόριο (COM(97)0157 - C4-0297/97)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής για μία ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στο ηλεκτρονικό εμπόριο (COM(97)0157 - C4-0297/97),
- έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής σχετικά με τη σύγκλιση στους κλάδους των τηλεπικοινωνιών, των μέσων επικοινωνίας και των τεχνολογιών των πληροφοριών, καθώς και σχετικά με τις συνέπειες για τις κανονιστικές ρυθμίσεις: προσέγγιση υπό το πρίσμα της κοινωνίας των πληροφοριών (COM(97)0623),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την κατοχύρωση ασφάλειας και εμπιστοσύνης στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες - προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ψηφιακές υπογραφές και κρυπτοθέτηση (COM(97)0503 - C4-0648/97),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Ιανουαρίου 1998 σχετικά με το Ηλεκτρονικό χρήμα και την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (A4-0417/97)(¹),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Ιουνίου 1997 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την Ευρώπη ως πρωτοπόρο της παγκόσμιας κοινωνίας των πληροφοριών:κυλιόμενο πρόγραμμα δράσης (A4-0208/97)(²),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Απριλίου 1997 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής για το παράνομο και βλαβερό περιεχόμενο στο Internet (A4-0098/97)(³),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 23ης Νοεμβρίου 1995 σχετικά με την οδηγία της ΕΕ για την προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (95/46/EK)(⁴),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας "φορολογικές πτυχές του ηλεκτρονικού εμπορίου - μία σύνθεση" της Γενικής Διεύθυνσης Μελετών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

---

(¹) Πρακτικά της 13.01.1998, PE 265.058, σελ. 22.

(²) EE C 222, 21.7.1997, σελ. 14 και 41.

(³) EE C 150, 19.5.1997, σελ. 16 και 38.

(⁴) EE L 281, 23.11.1995, σελ. 31.

- έχοντας υπόψη το έγγραφο της Επιτροπής με τίτλο "Ζητήματα διεθνούς πολιτικής που αφορούν τη διακυβέρνηση του Internet", COM(98)0111, και την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειών: "Παγκοσμιοποίηση και η

Κοινωνία των Πληροφοριών - Η Ανάγκη για Ενισχυμένο Διεθνή Συντονισμό", COM(98)0050,

- έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο των ΗΠΑ σχετικά με τη διακυβέρνηση του Internet και την απάντηση της ΕΕ και των κρατών μελών της στην Πράσινη Βίβλο των ΗΠΑ,
- έχοντας υπόψη την πρόταση των ΗΠΑ για να βελτιωθεί η τεχνική διαχείριση ονομάτων και διευθύνσεων του Internet,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Βιομηχανίας της 13ης Νοεμβρίου 1997 και του Συμβουλίου Τηλεπικοινωνιών της 26ης Φεβρουαρίου 1998, καθώς και τις προπαρασκευαστικές εργασίες της ad hoc Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου σχετικά με το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, με βάση τις οποίες προετοιμάζεται η θέση της ΕΕ για τη Διάσκεψη της Οττάβα τον Οκτώβριο του 1998,
- έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της ΕΕ-ΗΠΑ της 5ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο,
- έχοντας υπόψη το αμερικανικό πλαίσιο για το Παγκόσμιο Ηλεκτρονικό Εμπόριο,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του ΟΟΣΑ για το ηλεκτρονικό εμπόριο: οι προκλήσεις για τις φορολογικές αρχές και τους φορολογούμενους, από τη Στρογγυλή Τράπεζα του Νοεμβρίου 1997,
- έχοντας υπόψη το ανακοινωθέν της Ρώμης του Υπεραντλαντικού Επιχειρηματικού Διαλόγου (TABD), Νοέμβριος 1997,
- έχοντας υπόψη την υπουργική δήλωση της Βόννης, Ιούλιος 1997,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία του ΠΟΕ για τις βασικές τηλεπικοινωνίες (έγγραφο αναφοράς και ΓΣΕΥ), που συνήφθη τον Απρίλιο 1997,
- έχοντας υπόψη τη Μελέτη της Γραμματείας του ΠΟΕ σχετικά με το "Ηλεκτρονικό Εμπόριο και το ρόλο του ΠΟΕ",
- έχοντας υπόψη το έγγραφο της Επιτροπής του ΟΗΕ για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL) "Προγραμματισμός των μελλοντικών εργασιών για το ηλεκτρονικό εμπόριο: ψηφιακές υπογραφές, πιστοποιούσες αρχές και συναφή νομικά ζητήματα", Φεβρουάριος 1997,
- έχοντας υπόψη το νομικό πρότυπο του ηλεκτρονικού εμπορίου της UNCITRAL,
- έχοντας υπόψη τις Συμβάσεις για τα συγγραφικά δικαιώματα, που εξέδωσε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO) το Δεκέμβριο 1996,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο της ομάδας εργασίας για την ασφάλεια των πληροφοριών που εξέδωσε το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο σχετικά με τη γενική χρησιμοποίηση του διεθνώς εγγυημένου ψηφιακού εμπορίου (GUIDEC),

- έχοντας υπόψη το Μνημόνιο Συμφωνίας "Ανοικτή Πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Εμπόριο για τις Ευρωπαϊκές ΜΜΕ", καθώς και τις κατευθυντήριες γραμμές που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του εν λόγω μνημονίου,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας, της Επιτροπής Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων και της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών (Α4-0173/98),
- A. έχοντας υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο καλύπτει όλες τις δραστηριότητες εμπορικού χαρακτήρα που πραγματοποιούνται ανάμεσα σε εταιρείες, κυβερνήσεις ή καταναλωτές μέσω ηλεκτρονικών δικτύων όπως το Internet και τον παγκόσμιο ιστό (www), περιλαμβανομένου του εμπορίου, των πωλήσεων και αγορών, της σύναψης συμβάσεων, της διαφήμισης και διαφόρων άλλων δραστηριοτήτων marketing - το σύνολο των οποίων διαμορφώνει την ηλεκτρονική αγορά,
- B. έχοντας υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο καλύπτει υπηρεσίες (τόσο μεταφορικές και τηλεπικοινωνιακές όσο και υπηρεσίες περιεχομένου, όπως νομικές, χρηματοπιστωτικές, μουσικές και οπτικοακουστικές κλπ.) καθώς και αγαθά, των οποίων η πώληση πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εμφάνιση του ηλεκτρονικού εμπορίου μεταβάλλει την ισορροπία μεταξύ υλικών και άυλων αγαθών, υπέρ των άυλων σε βαθμό που απαιτεί θεμελιώδη αναθεώρηση του εμπορικού περιβάλλοντος,
- Δ. έχοντας υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο αποτελεί μία μόνο από τις πολλές δραστηριότητες που ασκούνται στα πλαίσια του Internet, του παγκόσμιου ιστού και των συναφών δικτύων, καθώς και ότι οι κανόνες και οι κανονισμοί για τη λειτουργία αυτών των δικτύων πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλες αυτές τις δραστηριότητες, όπως την ανταλλαγή πληροφοριών, την ερευνητική συνεργασία, τις διασκέψεις, την άμεση ηλεκτρονική μετάδοση μηνυμάτων καθώς και τις ατομικές ή εταιρικές θέσεις στο παγκόσμιο ιστό,
- E. έχοντας υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο εξελίσσεται ραγδαία τόσο στο ευρωπαϊκό όσο και στο διεθνές επίπεδο, ωθούμενο από το μοναδικό χαρακτήρα του Internet και έχοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου αναμένεται να συνεχισθεί μέσα στα επόμενα χρόνια, αποτελώντας έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της κοινωνίας των πληροφοριών· έχοντας επίσης υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο έχει ουσιαστικά παγκόσμιο χαρακτήρα και, έτσι, θα συμβάλει στη συνεχιζόμενη παγκοσμιοποίηση της οικονομίας,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το εμπόριο θα έχει σημαντικές συνέπειες για τις ευρωπαϊκές οικονομίες και ότι η ανταγωνιστική θέση μπορεί να ενισχυθεί υπό την προϋπόθεση ότι το Internet θα είναι παγκοσμίως προσβάσιμο,
- Z. έχοντας υπόψη πως ήδη υπάρχει ένα σχετικά προβλεπτό και σαφές διεθνές νομικό περιβάλλον (ΓΣΕΥ) για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών,

- Η. έχοντας υπόψη ότι τα εθνικά φορολογικά καθεστώτα είχαν μέχρι σήμερα τις ρίζες τους στο παραδοσιακό εμπόριο, ενώ την τελευταία δεκαετία βρίσκονται σε στάδιο της αναμόρφωσης· έχοντας υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο θα συμβάλει στην ανάπτυξη βαθύτερων και νέων αλλαγών στα εν λόγω συστήματα· έχοντας υπόψη ότι οι συνεκτικές φορολογικές προσεγγίσεις σε διεθνές επίπεδο έχουν κεφαλαιώδη σημασία για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των φορολογικών νόμων στο Internet,
- Θ. έχοντας υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο προωθεί την ευκαιρία για επέκταση και αναβάθμιση του διαλόγου μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, βελτιώνοντας έτσι την ποιότητα των προϊόντων καθώς και τις προσφερόμενες υπηρεσίες πριν και μετά από την πώληση, ενώ θα διαθέτει το δυναμικό για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης δημιουργώντας νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δυναμική της αγοράς θα αλλάξει με τη διεύρυνση, επιτάχυνση και διευκόλυνση της επιλογής του καταναλωτή προσφέροντας έτσι νέες ευκαιρίες για απασχόληση τόσο σε παραδοσιακούς όσο και σε νέους τομείς,
- Ι. έχοντας υπόψη τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στον τομέα της παροχής υπηρεσιών, καθώς δημιουργούνται νέες υπηρεσίες και νέες ανάγκες παροχής υπηρεσιών,
- ΙΑ. έχοντας υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο ως εκ της φύσεώς του, προσφέρει δυνατότητες στήριξης της δημιουργίας και της ανάπτυξης μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με μείωση του κόστους και περιορισμό των φραγμών όσον αφορά την είσοδο των εν λόγω επιχειρήσεων σε νέες αγορές, και ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο θα γίνει πλήρως αποδεκτό στην Ευρώπη όταν μία μεγάλη πλειοψηφία μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων θα συμμετάσχει αποτελεσματικά στο ηλεκτρονικό εμπόριο και στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες,
- ΙΒ. έχοντας υπόψη ότι ο πλήρης ανταγωνισμός στην αγορά των τηλεπικοινωνιών καθώς και στις αγορές πρόσβασης και παροχής υπηρεσιών έχει ουσιώδη σημασία για την υγιή ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και, κατά συνέπεια, έχει ζωτική σημασία η πλήρης απελευθέρωση του τομέα των τηλεπικοινωνιών πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998,
- ΙΓ. έχοντας υπόψη ότι προϋπόθεση για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ευρώπη είναι οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές να αποκτήσουν πλήρη επίγνωση της ικανότητός του να προσφέρει δύναμη στους καταναλωτές και όλα τα ενδεχόμενα οφέλη που μπορεί να συνεπάγεται, όπως η ευκαιρία για τους χρήστες να διαθέτουν γρήγορη και φθηνή πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, να προωθείται η ελευθερία επιλογής που διαθέτουν, στο μέτρο που η επίγνωση αυτού του γεγονότος έχει κεφαλαιώδη σημασία για την προώθηση των επενδύσεων στις τεχνολογίες αιχμής και άσκησης δραστηριότητας στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου· έχοντας υπόψη ότι η προώθηση της παγκόσμιας πρόσβασης στην κοινωνία των πληροφοριών, στη χρησιμοποίηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και των τεχνολογιών της πληροφορικής θα διευκολύνει τη διαδικασία ευαισθητοποίησης,
- ΙΔ. έχοντας υπόψη ότι η χρήση των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ίδια σε όλα τα κράτη μέλη,
- ΙΕ. έχοντας υπόψη ότι οι καταναλωτές θα επιδείξουν προθυμία όσον αφορά την χρησιμοποίηση του ηλεκτρονικού εμπορίου μόνο όταν πεισθούν ότι είναι τόσο ασφαλές

και αξιόπιστο όσο και η πραγματοποίηση δοσοληψιών στην παραδοσιακή αγορά, και, κατά συνέπεια, ότι έχει ουσιώδη σημασία να εγγυηθεί η ασφάλεια των συναλλαγών σε τηλεματικό περιβάλλον μέσω τεχνολογιών κρυπτοθέτησης και/ή ψηφιακών υπογραφών,

- ΙΣΤ. έχοντας υπόψη ότι η ιδιωτικότητα, και το υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, αποτελεί θεμελιώδες ατομικό δικαίωμα και ότι πρέπει να προστατευθεί καθώς επίσης και ότι τα δικαιώματα των καταναλωτών πρέπει να διασφαλίζονται και να προσαρμόζονται στο νέο αυτό περιβάλλον,
- ΙΖ. έχοντας υπόψη ότι οι δημόσιες υπηρεσίες αποκτούν σημαντικό ρόλο στην προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου, τόσο με τη δημιουργία του σωστού κανονιστικού πλαισίου όσο και με δράσεις στήριξης όπως η χρησιμοποίηση του Ιντερνέτ για τις κρατικές συμβάσεις και τις τηλεματικές φορολογικές δραστηριότητες, παρέχοντας μεγάλα οφέλη από το ηλεκτρονικό εμπόριο με την απλοποίηση των διαδικασιών και τη μείωση του όγκου των απαιτούμενων εγγράφων, και με τη γεφύρωση του χάσματος ανάμεσα στους πολίτες και τις δημόσιες υπηρεσίες, καθιστώντάς τις φιλικότερες στους πολίτες,
- ΙΗ. έχοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος ρυθμίσεων για το ηλεκτρονικό εμπόριο, έχοντας κατά νου την ταχύτητα της ανάπτυξής του, πρέπει να είναι ευέλικτη, να επιτρέπει ταχείες προσαρμογές και να λαμβάνει υπόψη τις εξελίξεις της αγοράς και ότι οι κυβερνήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν και να υποστηρίζουν, όπου είναι ενδεδειγμένο, την αυτορρύθμιση στον τομέα της βιομηχανίας και ότι η δημιουργία νέων τομέων οικονομικής δραστηριότητας καθώς και η τελική ευθύνη παραμένει αρμοδιότητα της κρατικής εξουσίας,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιττές νομοθετικές ρυθμίσεις των εμπορικών δραστηριοτήτων θα προκαλέσουν στρεβλώσεις στην ανάπτυξη της ηλεκτρονικής αγοράς, αφού θα μειωθεί η προσφορά και θα αυξηθεί το κόστος των προϊόντων και υπηρεσιών για τους καταναλωτές σε όλο τον κόσμο,
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ισχύοντες νόμοι και τα ρυθμιστικά πλαίσια στους τομείς των εμπορικών τηλεπικοινωνιών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης χρειάζεται ίσως να αναθεωρηθούν, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες του ηλεκτρονικού εμπορίου,
- ΚΑ. έχοντας υπόψη ότι απαιτείται διεθνής εναρμόνιση και διαλειτουργικότητα στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου προκειμένου να αποφευχθεί η παγίδευση των χρηστών σε συγκεκριμένες λύσεις και προκειμένου να αντλούν πλήρες όφελος από τον παγκόσμιο χαρακτήρα του, μεταξύ άλλων, μέσω της υφιστάμενης διαδικασίας τυποποίησης, Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης, de-facto-προτύπων ή άλλων κατάλληλων μηχανισμών,
- ΚΒ. έχοντας υπόψη ότι συνεχίζεται η διαδικασία τεχνολογικής σύγκλισης στους τομείς των τηλεπικοινωνιών, της οπτικοακουστικής και της τεχνολογίας των πληροφοριών και ότι αυτή η σύγκλιση έχει ιδιαίζουσα σημασία για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, μέσω της δημιουργίας νέων ανταγωνιστικών πιέσεων μεταξύ περιεχομένου και υποδομής βαθμών σύγκλισης καθώς και της νέας ποικιλομορφίας που υφίσταται ανάμεσα σε αυτούς τους τομείς,

- ΚΓ. έχοντας υπόψη ότι η χρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών πληρωμών θα βοηθήσει στη μείωση των εντάσεων που συνδέονται με την εφαρμογή της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, μειώνοντας το κόστος που συνδέεται με τη μετάβαση προς το Ευρώ και με την επιτάχυνση της χρησιμοποιήσεώς του· έχοντας υπόψη ότι ένα πιθανό σενάριο θα ήταν η δημιουργία ενός παράλληλου συστήματος πληρωμών, έξω από το παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα,
- ΚΔ. έχοντας υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο έχει τις δυνατότητες παροχής κινήτρων για την ανάπτυξη των περιφερειακών περιοχών και, κατά συνέπεια, προώθησης της περιφερειακής συνοχής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης· έχοντας εξάλλου υπόψη ότι έχει θετικό κοινωνικό αντίκτυπο επειδή καθιστά ευχερέστερη την πρόσβαση των μειονεκτούντων ατόμων στο ηλεκτρονικό εμπόριο,
1. επικροτεί και στηρίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής για μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στο ηλεκτρονικό εμπόριο η οποία παρέχει ένα πλαίσιο καθώς και κατευθυντήριες γραμμές για την ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου και ενθαρρύνει την ανάπτυξή του· τονίζει ότι για την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου καθίσταται απαραίτητη η πλήρης εκμετάλλευση από τις ευρωπαϊκές εταιρείες και συνεπώς από τους πολίτες όλων των πλεονεκτημάτων που προσφέρει η εσωτερική αγορά·
  2. πιστεύει ότι η αυξημένη διάδοση του ηλεκτρονικού εμπορίου θα έχει θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση· κατά συνέπεια, στηρίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να διερευνήσει και να υποβάλει αναφορά υπό μορφή μελετών των επιπτώσεων του ηλεκτρονικού εμπορίου στην απασχόληση· οι μελέτες αυτές θα πραγματοποιηθούν συντόμως και θα ανακοινωθούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και τα κράτη μέλη·
  3. θεωρεί ότι πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων δημιουργίας νέων απασχολήσεων στις προεξέχουσες υπηρεσίες που βασίζονται στην πληροφόρηση, εξασφαλίζοντας νέες και ειδικές παροχές στους τομείς της κατάρτισης και της επιμόρφωσης, που θα στοχεύουν στην κατάκτηση αυτών των νέων εξειδικεύσεων·
  4. πιστεύει ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο προσφέρει τεράστιες δυνατότητες, ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει όμως να δοθεί, κυρίως ενόψει των αναμενόμενων διαρθρωτικών αλλαγών, στους τομείς του λιανικού εμπορίου, του marketing και του τουρισμού· ζητεί να υπάρξει κατάλληλη προετοιμασία κυρίως των ΜΜΕ σε ό,τι αφορά τις εν λόγω διαδικασίες μέσω μέτρων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω σχετικών προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης της Επιτροπής και μέσω ενημέρωσης όσον αφορά την ανάγκη πραγματοποίησης των αλλαγών αυτών·

5. επισημαίνει την κορυφαία σημασία της αύξησης των δεξιοτήτων και της επίγνωσης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη φύση και τις δυνατότητες του ηλεκτρονικού εμπορίου και, και θεωρεί ότι η πολιτεία διαδραματίζει σχετικά σημαντικό ρόλο, λαμβάνοντας υπόψη τη νομική της αρμοδιότητα στον τομέα της παιδείας και, ως εκ τούτου, ενθαρρύνει τη δημιουργία εκπαιδευτικών δικτύων, την παροχή νέων κινήτρων για κατάρτιση, καθώς και τη βελτίωση της διάδοσης των γνώσεων και των μαθησιακών μεθόδων και, εξ αιτίας του καθοδηγητικού ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει η πολιτεία, τόσο κατά την εγκατάσταση του δικού της ηλεκτρονικού εξοπλισμού όσο και για την ενθάρρυνση της χρήσης του ηλεκτρονικού εμπορίου στην κοινωνία, έχει σημασία οι κυβερνητικές υπηρεσίες να εφοδιαστούν με τον κατάλληλο ηλεκτρονικό εξοπλισμό - τόσο για τους πολίτες όσον και για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ·
6. αναγνωρίζει ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο προσφέρει στις ΜΜΕ την ευκαιρία να κατακτήσουν νέες και μακρινές αγορές, να εντοπίσουν νέα τμήματα της αγοράς με χαμηλότερο κόστος, και διευρύνει τις δυνατότητες ανάπτυξης συνεταιριστικών συμπράξεων· προκειμένου να βελτιωθούν οι δυνατότητες για μια τέτοια ανάπτυξη, ζητεί την εφαρμογή ειδικών δράσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τις ΜΜΕ, όπως η καθιέρωση ενός ευρύτερου επιχειρηματικών υπηρεσιών στο παγκόσμιο δίκτυο, η εντατικοποίηση της γνώσης των δραστηριοτήτων των ευρώ-πληροφοριακών κέντρων για το ηλεκτρονικό εμπόριο, καθώς και η θέσπιση ενός ποιοτικού σήματος συνδεδεμένου με ένα σύνολο προϋποθέσεων προκειμένου να αυξηθεί η εμπιστοσύνη του καταναλωτή για προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχουν σχετικά άγνωστες και μικρές επιχειρήσεις·
7. παρακινεί την Επιτροπή και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών να επιδιώξουν διεθνείς συμφωνίες στον εν λόγω τομέα και υπογραμμίζει ότι ο διεθνής πολιτικός συντονισμός είναι ιδιαίτερα αναγκαίος όσον αφορά ζητήματα όπως η φορολογία, η νομική ευθύνη, τα συστήματα πληρωμών, η ασφάλεια, η προστασία δεδομένων, η διαλειτουργικότητα, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, οι κρατικές προμήθειες, το συμβατικό δίκαιο, τα νομικά ρυθμιζόμενα επαγγέλματα, οι εμπορικές επικοινωνίες και η ηλεκτρονική πιστοποίηση/ψηφιακές υπογραφές· στο πλαίσιο αυτό, ζητεί την αποσαφήνιση, σε διεθνές επίπεδο, των αντίστοιχων ευθυνών των διαφόρων διεθνών φορέων στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου· συνιστά τον αμοιβαίο συντονισμό των εθνικών πρωτοβουλιών στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου·
8. τονίζει ότι είναι ιδιαίτερα επιθυμητή η αυξημένη συνεργασία ιδιαίτερα μεταξύ των κρατών της ΕΕ και της Ανατολικής Ευρώπης στον τομέα των ηλεκτρονικών συναλλαγών·
9. θεωρεί ότι η μελλοντική οργάνωση του Internet και τα επακόλουθα αποτελέσματα για το ηλεκτρονικό εμπόριο έχουν στρατηγική σημασία για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ευρώπη, και ζητεί τη σύσταση ενός παγκόσμιου συστήματος καταχώρησης, κατανομής και διαχείρισης της ονομασίας πεδίων του Internet, το οποίο θα βασίζεται στις δυνάμεις αγοράς και το οποίο θα πρέπει να είναι πλήρως προσαρμοσμένο στον γεωγραφικό και λειτουργικό διαφορισμό του Internet·
10. ζητεί τη διερεύνηση των δυνατοτήτων και των αναγκών δημιουργίας ενός διεθνούς παγκόσμιου εμπορικού κώδικα στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, του οποίου η

διαπραγμάτευση θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια του ΠΟΕ· ο εν λόγω κώδικας θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα ζητήματα που δεν έχουν μέχρι στιγμής επιλυθεί με διεθνείς συμφωνίες όπως η φορολογία, ο τόπος εγκατάστασης, η νομική ευθύνη και τα συστήματα πληρωμών·

11. ζητεί, ωστόσο, τον συντονισμό σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να αποτραπεί η πολυκατάτμιση της εσωτερικής αγοράς, και την καθιέρωση ενός κατάλληλου ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου καθώς και μιας κοινής και ισχυρής διαπραγματευτικής θέσης και τονίζει επίσης τη σημασία ενός απλού, απέραντου και προβλέψιμου νομικού πλαισίου για το ηλεκτρονικό εμπόριο· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει το συντομότερο δυνατό προτάσεις για τη διασφάλιση και ιδιαίτερα την προστασία της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, και της πλήρους ελευθερίας για τις ευρωπαϊκές εταιρείες κατά την παροχή υπηρεσιών, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις οι οποίες ανταποκρίνονται στις νομικές απαιτήσεις στην χώρα προέλευσης, να μπορούν να παρέχουν ελεύθερα τις υπηρεσίες τους σε ολόκληρη την Ευρώπη·
12. ζητεί μια καλύτερη εσωτερική οργάνωση όσον αφορά τη δημιουργία ενιαίας συντονιστικής βάσης υπεύθυνης ενώπιον όλων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και κάνοντας χρήση όλων των αρμόδιων εξειδικευμένων υπηρεσιών της Επιτροπής για υποστήριξη στον συνδυασμό των διαφόρων πτυχών της ευρωπαϊκής στρατηγικής για το ηλεκτρονικό εμπόριο· όπου μπορούν να περιλαμβάνονται ρύθμιση, φορολογία, διεθνής εναρμόνιση, δεξιοότητες και επίγνωση, αντίκτυπος στην απασχόληση, τηλεματική εγκληματικότητα, καταναλωτικός και βιομηχανικός διάλογος·
13. παρακινεί τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και την Επιτροπή να λάβουν υπόψη με εποικοδομητικό τρόπο τις απόψεις της βιομηχανίας, των ενώσεων καταναλωτών και άλλων ομάδων πίεσης κατά τη διαμόρφωση ενός νομικού και ρυθμιστικού περιβάλλοντος για το ηλεκτρονικό εμπόριο· το εν λόγω ρυθμιστικό πλαίσιο δεν θα πρέπει να παρακωλύει την ταχεία εξέλιξη του ηλεκτρονικού εμπορίου αλλά να διασφαλίζει την πρόσβαση των καταναλωτών στο ηλεκτρονικό εμπόριο, αλλά και την τεχνολογική ουδετερότητα, να είναι επωφελές τόσο για τους προμηθευτές όσο και για τους χρήστες, να προωθεί τη διαλειτουργικότητα μεταξύ συστημάτων και να επιτρέπει μέτρα αυτορρύθμισης προκειμένου να διασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, η ταχύτητα και η ελαστικότητα·
14. καλεί την Επιτροπή να επιταχύνει τη διαδικασία υποβολής πρότασης οδηγίας για τις υπηρεσίες της Κοινωνίας των Πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, προκειμένου να αποσαφηνιστεί το αναγκαίο ρυθμιστικό πλαίσιο και να προστατευθούν τα δικαιώματα των χρηστών του ηλεκτρονικού εμπορίου. Τονίζει ότι μια τέτοια οδηγία θα πρέπει να περιλάβει π.χ. τον καθορισμό του τόπου εγκατάστασης όσων παρέχουν υπηρεσίες σε τηλεματικό περιβάλλον και της εδαφικότητας της νομικής ευθύνης, των εμπορικών επικοινωνιών και των νομικά ρυθμιζόμενων επαγγελματιών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφάνεια και ο συντονισμός, οποιαδήποτε άλλα θέματα στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, όπου είναι δυνατόν να αναμένονται κοινοτικές πρωτοβουλίες (τέτοιες όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σχήματα, και ονομασίας πεδίων)· η νομική αρμοδιότητα καθώς

και η αποσαφήνιση του νομικού ρόλου της ασφάλειας των πληροφοριών, όσον αφορά τις πτυχές της εμπιστευτικότητας, γνησιότητας και αξιοπιστίας θα πρέπει να προσδιορισθεί με σαφήνεια σε έναν "οδικό χάρτη" με λεπτομερές χρονοδιάγραμμα.

15. τονίζει τη ζωντανή και επείγουσα ανάγκη επίλυσης κατά διεθνώς αποδεκτό τρόπο του ακριβούς νομικού και λογιστικού χαρακτήρα των άυλων αντικειμένων που πωλούνται στα ηλεκτρονικά δίκτυα προκειμένου να επιλυθούν θέματα νομοθεσίας, φορολογίας, εταιρικών λογιστικών και ενδίκων μέσων αποζημίωσης των καταναλωτών.
16. αναγνωρίζει τον οριζόντιο χαρακτήρα του ζητήματος της νομικής ευθύνης, που καλύπτει διάφορα ζητήματα όπως τα συγγραφικά δικαιώματα, την προστασία του καταναλωτή, τα εμπορικά σήματα, την παραπλανητική διαφήμιση, την προστασία των προσωπικών δεδομένων, τη νομική ευθύνη των προϊόντων, το άσεμνο περιεχόμενο, την πρόκληση μίσους, κλπ. για το σκοπό αυτό προβλέπει στην επικείμενη οδηγία της Επιτροπής για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου, η οποία θα πρέπει να αντιμετωπίζει αυτό το ζήτημα, μεταξύ άλλων.
17. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την επίλυση ορισμένων πτυχών του συμβατικού δικαίου ενόψει των νέων προβλημάτων που ανακύπτουν στο διασυνοριακό και δικτυωμένο περιβάλλον, όπως η αναγνώριση των τηλεματικών συμβάσεων και ο καθορισμός του πότε και πού συνάπτεται μια σύμβαση καθώς και η αναγκαία διασαφήνιση για τους νόμους που εφαρμόζονται στις συμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη ενιαίους νομοθετικούς κανόνες για την ελευθερία επιλογής και το ρόλο των υποχρεωτικών νομοθετικών κανόνων.
18. αναμένει τις συζητήσεις στο πλαίσιο της προσφάτως εγκριθείσας πρότασης για μια οδηγία σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα, αναγνωρίζοντας την περιπλοκότητα της αντιμετώπισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε ηλεκτρονικό μέσο. Ζητεί οι κανόνες για την προστασία των δικαιωμάτων της πνευματικής ιδιοκτησίας να εξισορροπούν τα συμφέροντα των δικαιούχων και των χρηστών και πιστεύει ότι η σαφής οροθέτηση εξαιρέσεων για χρηστή χρήση είναι απαραίτητη για το ηλεκτρονικό εμπόριο.
19. ζητεί επιμόνως από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να συνεχίσουν και να ολοκληρώσουν το συντομότερο δυνατόν την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με την πώληση αγαθών και υπηρεσιών (όπως η εναρμόνιση των νομικών εγγυήσεων μετά την πώληση αγαθών, πώληση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών εξ αποστάσεως), αποβλέποντας στο να αποκτήσει ο καταναλωτής την αναγκαία εμπιστοσύνη για να κάνει χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου και, συνεπώς, να αντλήσει μεγαλύτερα οφέλη από την εσωτερική αγορά.
20. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εργασθούν σε διεθνές επίπεδο προκειμένου να εξασφαλίσουν συνεκτικότητα στη φορολογική νομοθεσία - ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το φόρο προστιθέμενης αξίας - ώστε να παρέχεται νομική ασφάλεια, να αποτρέπεται η αδικαιολόγητη απώλεια εσόδων και να διασφαλίζεται η ουδετερότητα.

21. είναι της άποψης ότι δεν πρέπει να επιβληθούν νέοι φόροι στο ηλεκτρονικό εμπόριο που θα το επιβαρύνουν σε σχέση με άλλες εμπορικές δραστηριότητες·
22. καλεί την Επιτροπή να αποσαφηνίσει εάν το ηλεκτρονικό εμπόριο πρέπει να φορολογηθεί σύμφωνα με το παραδοσιακό σύστημα ή εάν οι νέες πραγματικότητες στο Internet δημιουργούν παγκόσμιες προκλήσεις οι οποίες απαιτούν πλήρη αναδιατύπωση όλων των φορολογικών αρχών (π.χ. τον προσδιορισμό της εδαφικότητας, των κανόνων προέλευσης, και της πηγής του εισοδήματος)·
23. επισημαίνει ότι πρέπει να συναφθεί συμφωνία σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσον αφορά τα φορολογικά, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα σαφές και κοινό πλαίσιο για τη φορολόγηση του ηλεκτρονικού εμπορίου - κατά προτίμηση μέσω της χρησιμοποίησης ενός ενιαίου ποσοστού ΦΠΑ· επιπλέον, ζητεί να διευκρινισθεί το ζήτημα του κατά πόσον η φορολογία θα πραγματοποιείται στη χώρα προέλευσης ή στη χώρα προορισμού· ενθαρρύνει επίσης τις φορολογικές αρχές να συνεργαστούν προκειμένου να αναπτύξουν μία συνετική διασυννοιακή προσέγγιση· υπογραμμίζει την άποψή του ότι απαιτούνται συζητήσεις σε διεθνές επίπεδο όσον αφορά τα θέματα των τελωνείων και της φορολογίας·
24. υπενθυμίζει ότι η οικοδόμηση αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης για τους πολίτες αποτελεί ένα στοιχείο-κλειδί για την προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και ότι η ιδιωτικότητα αποτελεί ουσιώδη παράγοντα για τη δημιουργία αυτής της εμπιστοσύνης· υπενθυμίζει ότι το πλαίσιο για την ιδιωτικότητα διασφαλίζεται από την οδηγία ΕΕ 95/46/ΕΚ σχετικά με την προστασία των δεδομένων, η οποία θα έχει μεταφερθεί πλήρως έως τον Οκτώβριο 1998· επισημαίνει ωστόσο ότι η εφαρμογή αυτής της οδηγίας πρέπει να παρακολουθηθεί πολύ προσεκτικά προκειμένου να μην δημιουργηθούν περιττοί φραγμοί και με σκοπό να διασφαλιστεί μία ευέλικτη προσέγγιση·
25. τονίζει επίσης ότι τα ζητήματα που αφορούν την προστασία της ιδιωτικότητας και των δεδομένων θα πρέπει, κατά προτίμηση, να συζητηθούν σε παγκόσμιο επίπεδο και να αναληφθεί μία πρωτοβουλία στο πολυμερές πλαίσιο του ΠΟΕ, με στόχο να συμφωνηθούν δεσμευτικοί κανόνες που αφορούν την αποτελεσματική προστασία της ιδιωτικότητας· δεν αποκλείει, στο πλαίσιο αυτό, διαβουλεύσεις σε άλλους οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ και ο ΟΗΕ· συνιστά επίσης την προώθηση της αυτορρύθμισης σε διεθνές επίπεδο, προκειμένου να επιτευχθεί ο ίδιος στόχος·
26. ζητεί, στο μεταξύ, από την Επιτροπή να διαπραγματευθεί μια συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης με τις Ηνωμένες Πολιτείες όσον αφορά την προστασία των δεδομένων, ως πρώτο βήμα για την επίλυση των υφισταμένων δυσκολιών στον καθορισμό μιας κοινής προσέγγισης· ζητεί επίσης από την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι ορισμένες αρχές που αφορούν τα πρότυπα προστασίας θα συμπεριληφθούν σ' αυτή τη διαπραγματευτική διαδικασία, όπως και ζητήματα γνωστοποίησης και συγκατάθεσης, καθώς και αποσαφήνιση της χρήσης και εκ νέου χρήσης προσωπικών πληροφοριών· Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να συμμετάσχει σ' αυτή τη διαδικασία·
27. αναγνωρίζει την ασάφεια που υφίσταται όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ πληροφορίας και διαφήμισης καθώς και τις αυξημένες δυνατότητες παρακολούθησης και εντοπισμού μεμονωμένων ατόμων, με τα συναφή προβλήματα ιδιωτικότητας και προστασίας των δεδομένων, τον κίνδυνο αθέμιτης χρησιμοποίησης των προσωπικών δεδομένων των

καταναλωτών και την απουσία δυνατοτήτων επανόρθωσης σε διασυνοριακό επίπεδο· παροτρύνει συνεπώς την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη θέσπιση διασυνοριακού συστήματος επανόρθωσης·

28. τονίζει ότι τα αποτελεσματικότερα γνωστά μέσα προστασίας του χρήστη κατά του τηλεματικού εγκλήματος είναι οι ισχυρές τεχνολογίες κρυπτοθέτησης, και, ως εκ τούτου, η πρόσβαση στις τεχνολογίες αυτές πρέπει να διασφαλίζεται σε επιχειρήσεις και πολίτες και να αποτραπεί ο περιορισμός στη χρησιμοποίηση της κρυπτοθέτησης· τονίζει εξάλλου ότι η ισχύουσα νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ (άρθρο 19 του κανονισμού διπλής χρήσεως των αγαθών), η οποία υποχρεώνει τα κράτη μέλη να ελέγχουν τις ενδοκοινοτικές αποστολές προϊόντων κρυπτοθέτησης δεν είναι συμβατή με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και είναι ξεπερασμένη όσον αφορά το πολιτικό και τεχνολογικό της περιεχόμενο· κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός πρέπει να τροποποιηθεί έτσι ώστε να καταργηθούν σταδιακά οι ενδοκοινοτικοί έλεγχοι στα προϊόντα κρυπτοθέτησης και επομένως να μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα τα προϊόντα αυτά για εμπορικούς και ιδιωτικούς σκοπούς·
29. ενθαρρύνει την καθιέρωση εκ μέρους της ΕΕ και των κρατών μελών της μιας προσήκουσας και ολοκληρωμένης βιομηχανικής πολιτικής στον τομέα της παραγωγής προϊόντων κρυπτοθέτησης και ψηφιακών υπογραφών σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ανακοίνωσης της Επιτροπής "Κατοχύρωση ασφάλειας και εμπιστοσύνης στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ψηφιακές υπογραφές και κρυπτοθέτηση"·
30. τάσσεται υπέρ της εφαρμογής της προσέγγισης της εσωτερικής αγοράς κατά τη ρύθμιση των ψηφιακών υπογραφών, προκειμένου να καθιερωθούν ελάχιστες απαιτήσεις σε κοινοτικό επίπεδο και να προστατευθεί η ελεύθερη κυκλοφορία τους· τούτο θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της διασυνοριακής νομικής αναγνώρισης των ψηφιακών υπογραφών, κατά προτίμηση με βάση τους ελέγχους στη χώρα καταγωγής και αμοιβαία αναγνώριση ή, εάν είναι ανάγκη, με τη χρησιμοποίηση της εναρμόνισης της ΕΕ· επισημαίνει ότι η τυποποίηση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως παράγοντας διευκόλυνσης της αμοιβαίας αναγνώρισης των ψηφιακών υπογραφών·
31. ζητεί συντονισμό της αστυνομίας και των δικαστικών αρχών σε διεθνές επίπεδο για την καταπολέμηση του εγκλήματος και της απάτης στον κυβερνοχώρο· ζητεί επίσης την εγκατάσταση συστημάτων αστυνόμευσης, καταλλήλων για τον εντοπισμό υπόπτων εγκληματιών με κατάλληλο τρόπο και χωρίς να παρεμποδίζεται η νόμιμη εμπορική και ιδιωτική χρησιμοποίηση της κρυπτοθέτησης·
32. υποστηρίζει τη δημιουργία ενός διεθνούς μηχανισμού επίλυσης διαφορών, αυτορρυθμιζόμενου από τη βιομηχανία, για τη διευθέτηση διαφορών σχετικά με συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου σε περίπτωση κατά την οποία τα υφιστάμενα δικαιοδοτικά όργανα αποδειχθούν ανεπαρκή·
33. επισημαίνει τη σημασία οι τεχνολογίες να εγγυώνται ασφαλή μέσα ηλεκτρονικής πληρωμής και ζητεί από την Επιτροπή να προτείνει την καθιέρωση ενός πλαισίου το οποίο να επιτρέπει τόσο στις τράπεζες όσο και στους μη τραπεζικούς χρηματοπιστωτικούς φορείς να εκδίδουν εγγεγραμμένες αξίες και προϊόντα ηλεκτρονικών πληρωμών στην Ευρώπη επί ανταγωνιστικής βάσεως στα πλαίσια ενός διαλειτουργικού συστήματος, υπό την επιτήρηση της μελλοντικής Ευρωπαϊκής

Κεντρικής Τράπεζας η οποία θα ασκεί καθήκοντα διαχείρισης της νομισματικής πολιτικής· θεωρεί απαραίτητο να εξετασθεί, με στόχο την προστασία της ιδιωτικότητας, η δυνατότητα πραγματοποίησης πληρωμών μέσω του Internet ανωνύμως, δηλαδή χωρίς να καταγράφεται η ταυτότητα αυτού που πληρώνει·

34. φρονεί ότι το Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την έρευνα πρέπει, στο κεφάλαιο "Φιλική προς το χρήστη Κοινωνία της Πληροφορίας" να περιλάβει την υποστήριξη της ανάπτυξης ειδικών τεχνικών προδιαγραφών για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου (ηλεκτρονική υπογραφή, κρυπτοθέτηση), καθώς και γενικής τεχνολογίας δικτύων, π.χ. για διαχείριση της πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων, μηχανισμοί αναζήτησης για την πρόσβαση στις τεράστιες ποσότητες πληροφοριών, και διαχείριση δικτύου· ζητεί, το Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο και τα ερευνητικά προγράμματα των κρατών μελών και των περιφερειών να περιλάβουν προσπάθειες για την τόνωση της τεχνικής ικανότητας, προκειμένου να μειωθεί το κόστος·
35. υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι οι νέες αλληλεπιδραστικές υπηρεσίες για το ηλεκτρονικό εμπόριο δημιουργούν την ανάγκη δικτύων υψηλότερης ζώνης, και τεχνολογίας διαδικτύου και πολυμέσων δεύτερης γενιάς· οι εν λόγω εξελίξεις πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο στο Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα όσο και στο πρόγραμμα TEN· πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο η δορυφορική όσο και η καλωδιακή τεχνολογία·
36. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή και το Συμβούλιο.

B. **ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**

1. Ιστορικό και ορισμός

Το ηλεκτρονικό εμπόριο δεν είναι τελείως καινοφανές, αφού εδώ και πολλά χρόνια οι εταιρείες ανταλλάσσανε επιχειρηματικά δεδομένα χρησιμοποιώντας διάφορα δίκτυα επικοινωνιών. Σήμερα που το Ιντερνέτ αναπτύσσεται με γοργό ρυθμό, το ηλεκτρονικό εμπόριο δεν περιορίζεται πλέον μόνο στις μεγάλες εταιρείες αλλά παραμένει ανοικτό για οποιονδήποτε και σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου. Ωθούμενο από αυτή την επανάσταση του Ιντερνέτ, το ηλεκτρονικό εμπόριο επεκτείνεται θεαματικά και υφίσταται ριζικές μεταβολές. Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι ένα παιχνίδι όπου όλοι βγαίνουν κερδισμένοι· αντιπροσωπεύει τεράστιες ευκαιρίες για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, και θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στις διεθνείς αγορές. Το ηλεκτρονικό εμπόριο εμπεριέχει συνεπώς τεράστιες δυνατότητες για τη δημιουργία απασχόλησης, η οποία βρίσκεται στην κορυφή της ημερήσιας διάταξης της ΕΕ. Επιπλέον, το ηλεκτρονικό εμπόριο παρουσιάζει αρκετά κοινωνικά πλεονεκτήματα, όπως είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης των αναπήρων και των ανθρώπων που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές. Μολονότι η εξέλιξη καθοδηγείται από τον ιδιωτικό τομέα, οι δημόσιες διοικήσεις έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον τομέα αυτό μέσω των κρατικών προμηθειών και των μέτρων που προωθούν την επίγνωση του θέματος.

Μέχρι στιγμής δεν έχει υπάρξει παγκοίως αποδεκτός ορισμός του ηλεκτρονικού εμπορίου, αλλά είναι σαφές ότι αυτό συνεπάγεται εμπορικές συναλλαγές σε τηλεπικοινωνιακά δίκτυα με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων. Συμπεριλαμβάνει το **έμμεσο ηλεκτρονικό εμπόριο** (ηλεκτρονική παραγγελία υλικών αγαθών), καθώς και το **άμεσο ηλεκτρονικό εμπόριο** (τηλεματική παράδοση άυλων αγαθών). Η συναλλακτική φύση της δοσοληψίας αποτελεί το κύριο γνώρισμα, εμπεριέχοντας μια συμφωνία για την παράδοση αγαθών, για την παροχή υπηρεσιών ή για μια συναλλαγή με αντικείμενο δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Το ηλεκτρονικό εμπόριο, αποτελώντας ένα περιβάλλον που κινείται ταχύτατα, παράγει ευρύ φάσμα καινοτόμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, αγορών και συναλλακτικών κοινοτήτων - δημιουργώντας νέες λειτουργίες και νέες ροές εισοδήματος. Εν τούτοις, το ηλεκτρονικό εμπόριο θα έπρεπε να διακρίνεται από τις βασικές τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και από την απλή χρήση του Ιντερνέτ και των ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων για την απόκτηση πληροφοριών χωρίς διενέργεια εμπορικής συναλλαγής.

2. Η πρωτοβουλία της Επιτροπής για το ηλεκτρονικό εμπόριο - περίληψη

Ο στόχος της παρούσας ανακοίνωσης της Επιτροπής "Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία στο Ηλεκτρονικό Εμπόριο" (COM(97)0157) είναι να ενθαρρυνθεί η ρωμαλέα ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ευρώπη. Βασίζόμενη στις μέχρι τούδε εργασίες της Επιτροπής, παρέχει ένα πλαίσιο πολιτικής για τη μελλοντική κοινοτική δράση και αποσκοπεί στον προσδιορισμό μιας κοινής ευρωπαϊκής θέσης για την επίτευξη παγκόσμιας συναίνεσης μέσω διεθνών διαπραγματεύσεων. Η πρωτοβουλία αυτή προτείνει ένα ολοκληρωμένο σύνολο δράσεων στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, προς υλοποίηση έως το έτος 2000. Οι δράσεις αυτές πρέπει να γίνονται αντιληπτές στο ευρύτερο πλαίσιο των πρωτοβουλιών για την κοινωνία της πληροφορίας και θα ενσωματωθούν στο Κυλιόμενο Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Η ανακοίνωση υποδιαιρείται σε τέσσερα κύρια μέρη, τα οποία συνοψίζονται κατωτέρω:

I. Η επανάσταση του ηλεκτρονικού εμπορίου: προκλήσεις και ευκαιρίες

Τονώνοντας τον ανταγωνισμό στην ενιαία αγορά, το ηλεκτρονικό εμπόριο ήδη επιφέρει βαθιές διαρθρωτικές μεταβολές. Το ηλεκτρονικό εμπόριο επιτρέπει να διενεργούνται εμπορικές συναλλαγές με χαμηλό κόστος και υπερβαίνοντας τα περιφερειακά σύνορα. Για τις νέες θέσεις εργασίας θα χρειασθούν νέες δεξιότητες. Οι κυριότεροι ανταγωνιστές της Ευρώπης, με επικεφαλής τις ΗΠΑ, έχουν ήδη αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που παρέχει το ηλεκτρονικό εμπόριο. Εν τούτοις, σε ορισμένα κράτη μέλη το εμπόριο μέσω του Ιντερνέτ καλύπτει το χαμένο έδαφος. Η Ευρώπη διαθέτει ορισμένα πλεονέκτημα στους τομείς των τεχνολογιών, της δημιουργίας περιεχομένου και της γλωσσικής και πολιτιστικής πολυμορφίας. Παρόμοια, η χρησιμοποίηση ενός ενιαίου νομίσματος θα αποτελέσει ισχυρό κίνητρο για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου. Η ταχεία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου θέτει μια επιτακτική πρόκληση στη βιομηχανία και στις κυβερνήσεις της Ευρώπης. Χρειάζεται να αρχίσουμε εγκαίρως μια πολιτική συζήτηση με στόχο να δοθεί τόνωση στο ηλεκτρονικό εμπόριο και να αποφευχθεί η κατάπτωση αυτής της ελπιδοφόρας αγοράς. Για να αξιοποιηθούν πλήρως τα πλεονεκτήματά της, είναι απολύτως απαραίτητη η ανάπτυξη αποτελεσματικών καναλιών διανομής και διευρωπαϊκών δικτύων για την υλική παράδοση των αγαθών, συμπεριλαμβανομένων αποτελεσματικών και σύγχρονων ταχυδρομικών υπηρεσιών.

II. Η εξασφάλιση της πρόσβασης στην παγκόσμια αγορά: υποδομές, τεχνολογίες και υπηρεσίες

Οι υψηλές τιμές των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών υπήρξαν επί πολύ καιρό ένα σημαντικό εμπόδιο για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ευρώπη. Ωστόσο, η εφαρμογή των μέτρων ελευθέρωσης των τηλεπικοινωνιών θα είχε ως αποτέλεσμα χαμηλότερες τιμές και περισσότερο ευέλικτη τιμολόγηση. Η Συμφωνία του ΠΟΕ για τις Βασικές Τηλεπικοινωνίες θα συμβάλει άμεσα στην ανάδυση μιας παγκόσμιας αγοράς στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου. Παρόμοια, οι πρόσφατες διεθνείς συμφωνίες για την εξάλειψη των δασμολογικών (ΙΤΑ) και μη δασμολογικών φραγμών (MRA) αναμένεται να μειώσει με ταχύ ρυθμό το κόστος των προϊόντων της τεχνολογίας της πληροφορίας (ΤΠ), να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου. Μια άλλη πρόκληση για την Ευρώπη, που αντιμετωπίζεται δραστήρια τόσο από τον ιδιωτικό τομέα όσο και από την Κοινότητα, είναι η εξάλειψη των σημείων συμφόρησης από πλευράς χωρητικότητας και η εξασφάλιση μιας υποδομής με μεγάλο εύρος ζώνης. Χρειάζεται επίσης να εξασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα, και η Επιτροπή θα δρομολογήσει συγκεκριμένες δράσεις για σχέδια τυποποίησης στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου. Η Επιτροπή προωθεί την παγκόσμια διαλειτουργικότητα σε καίριους τομείς, όπως είναι οι ασφαλείς τεχνολογίες και τα συστήματα πληρωμών, και αποδίδει ιδιαίτερη σημασία σε ορισμένα προγράμματα. E&A για το ηλεκτρονικό εμπόριο, ώστε να εξασφαλισθεί η ευρεία διαθεσιμότητα και η ευχρηστία των καίριων τεχνολογιών.

III. Δημιουργία ευνοϊκού ρυθμιστικού πλαισίου

Χρειάζεται να καταβληθούν προσπάθειες ώστε το πλαίσιο της ενιαίας αγοράς να λειτουργήσει υπέρ του ηλεκτρονικού εμπορίου. Για να δημιουργηθεί εμπιστοσύνη μεταξύ των επιχειρήσεων και των καταναλωτών, πρέπει να αναπτυχθούν ασφαλείς τεχνολογίες (ψηφιακές υπογραφές και πιστοποιητικά, ασφαλείς μηχανισμοί ηλεκτρονικών πληρωμών), καθώς και ένα προβλέψιμο νομικό και θεσμικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ προς υποστήριξη αυτών των τεχνολογιών. Η απόκριση των ρυθμιστικών αρχών, όποτε είναι επιβεβλημένη, πρέπει να ανταποκρίνεται σε όλα

τα στάδια της επιχειρηματικής δραστηριότητας, από τη δημιουργία της επιχείρησης και την προώθηση και διενέργεια δραστηριοτήτων ηλεκτρονικού εμπορίου ως τη σύναψη συμβάσεων και τη διενέργεια ηλεκτρονικών πληρωμών. Παράλληλα, χρειάζεται να αντιμετωπιστούν ορισμένα οριζόντια ζητήματα, όπως είναι η ασφάλεια των δεδομένων, η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, οι υπηρεσίες πρόσβασης υπό όρους, καθώς και η ουδετερότητα των φόρων. Δεδομένου του υπερεθνικού χαρακτήρα του ηλεκτρονικού εμπορίου, η παγκόσμια συναίνεση έχει ζωτική σημασία. Η Επιτροπή θα προωθήσει τον διεθνή διάλογο, με συμμετοχή των κυβερνήσεων και της βιομηχανίας, σε πολυμερές και διμερές επίπεδο. Τούτο περιλαμβάνει τη συνεργασία για την καταπολέμηση του οργανωμένου υπερεθνικού εγκλήματος στα δίκτυα επικοινωνιών.

IV. Προώθηση ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος

Η επίγνωση και η εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στο ηλεκτρονικό εμπόριο πρέπει να ενισχυθούν, όπως εξάλλου πρέπει να ενθαρρυνθεί η "βέλτιστη πρακτική" μεταξύ των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων (ιδίως μέσω προγραμμάτων για τις ΜΜΕ, δράσεων υποστήριξης, και δοκιμαστικών σχεδίων E&A και της Ομάδας των Επτά). Οι δημόσιες διοικήσεις έχουν και αυτές να διαδραματίσουν θεμελιώδη ρόλο μέσω των προμηθειών τους και της έγκαιρης εφαρμογής βασικών τεχνολογιών του ηλεκτρονικού εμπορίου. Επίσης, πρέπει να αναληφθούν δραστηριότητες στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

3. Οι προσεγγίσεις των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου

Σε σχέση με πολλά ζητήματα, όπως τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΠ), οι φόροι, το νόμιμο και το επιβλαβές περιεχόμενο στο Ιντερνέτ, καθώς και τα θέματα ευθύνης, υπάρχει ευρεία σύγκλιση μεταξύ ΕΕ, ΗΠΑ και Ιαπωνίας. Οι κυριότερες διαφορές συνίστανται στη νομοθετική προσέγγιση, που στις ΗΠΑ είναι περισσότερο προσανατολισμένη στην αυτορρύθμιση, και αφορούν την προστασία των δεδομένων. Το ζήτημα της συνειδητοποίησης των δυνατοτήτων είναι σημαντικό στην Ευρώπη και στην Ιαπωνία, αλλά όχι πλέον στις ΗΠΑ.

Η θέση των αμερικανικών αρχών

Ο στόχος της στρατηγικής των αμερικανικών αρχών για τη δημιουργία ενός πλαισίου για το παγκόσμιο ηλεκτρονικό εμπόριο είναι να προωθηθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα και η εμπιστοσύνη των καταναλωτών σε μια αγορά που διαμορφώνεται από τον ανταγωνισμό και την επιλογή των καταναλωτών. Η βάση είναι ο συντονισμός μεταξύ βιομηχανίας, καταναλωτών και δημόσιων αρχών.

Οι κατευθυντήριες αρχές της κρατικής υποστήριξης προς το ηλεκτρονικό εμπόριο, σύμφωνα με τη στρατηγική των ΗΠΑ, συνοψίζονται στα εξής: ελάχιστο όριο κρατικής παρέμβασης, τα ηνία αφήνονται στον ιδιωτικό τομέα και ενθαρρύνεται η αυτορρύθμιση· υποστήριξη και επιβολή ενός απλού και προβλεπτού νομικού περιβάλλοντος, συντονισμένου σε παγκόσμιο επίπεδο, και αναθεώρηση των υπάρχοντων νόμων και κανονισμών περί τηλεπικοινωνιών οι οποίοι ενδεχομένως δεν ταιριάζουν με το Ιντερνέτ.

Οι συστάσεις τις οποίες συνάγει η αμερικανική Διοίκηση από τις αρχές αυτές είναι οι εξής:

1. Το Ιντερνέτ πρέπει να κηρυχθεί αδασμολόγητο περιβάλλον. Δεν πρέπει να επιβληθούν νέοι φόροι. Οι υπάρχοντες φόροι που εφαρμόζονται στο ηλεκτρονικό εμπόριο πρέπει να είναι εναρμονισμένοι πέρα από τα όρια των εθνικών δικαιοδοσιών.
2. Ως προς τα συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών, δεν ενδείκνυται οι άκαμπτες ρυθμίσεις και κανόνες. Είναι προτιμότερη η κατά περίπτωση παρακολούθηση των πειραμάτων στον τομέα των συστημάτων αυτών.
3. Δημιουργία ενός ομοιόμορφου εμπορικού κώδικα για το ηλεκτρονικό εμπόριο, ο οποίος να ασχολείται με την αναγνώριση των ηλεκτρονικών συμβάσεων, τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, τον καταλογισμό ευθύνης και τα ηλεκτρονικά μητρώα.
4. Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας με δικαιώματα δημιουργού, δικαιώματα ευρεσιτεχνίας και κανόνες περί εμπορικών σημάτων. Επικύρωση των συνθηκών του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO).
5. Προστασία της ιδιωτικότητας. Αυτοί που συλλέγουν στοιχεία πρέπει να παρέχουν πληροφόρηση και δυνατότητα επιλογής.
6. Ασφάλεια της παγκόσμιας υποδομής πληροφοριών. Η Διοίκηση και η βιομηχανία θα προωθήσουν μια υποδομή "δημόσιας κλειδας" (public key) διαμορφωμένη από την αγορά, ώστε να μπορεί να υπάρχει εμπιστοσύνη στην κρυπτογράφηση.
7. Ανάπτυξη της τηλεπικοινωνιακής υποδομής: παγκόσμια ψηφιακά δίκτυα για την άρση των φραγμών.
8. Ως προς το περιεχόμενο, ενθάρρυνση της βιομηχανίας να προβαίνει σε αυτορρύθμιση, καθώς και εξάλειψη των υπερβολικά επαχθών κανονισμών περί περιεχομένου οι οποίοι δημιουργούν μη δασμολογικούς εμπορικούς φραγμούς.
9. Η αγορά πρέπει να καθορίζει τα τεχνικά πρότυπα και τους μηχανισμούς διαλειτουργικότητας.

Η ιαπωνική προσέγγιση στο ηλεκτρονικό εμπόριο

Η διάδοση του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ιαπωνία βραδυπορεί σε σχέση με τις ΗΠΑ. Αρχίζουν ωστόσο να καταβάλλονται προσπάθειες, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων πρόσφατων θετικών ενδείξεων για επενδύσεις στην ΤΠ και το ηλεκτρονικό εμπόριο σε ορισμένους τομείς.

Οι κατευθυντήριες αρχές των νέων κανόνων της κυβερνητικής πολιτικής για την ψηφιακή οικονομία είναι οι εξής:

1. Εποικοδομητικές προσπάθειες και ταχεία απόκριση των οργανισμών και των συστημάτων στις αλλαγές.
2. Επίλυση των προβλημάτων μέσω της τεχνολογίας και της αγοράς. Οι ρυθμίσεις πρέπει να διατηρηθούν σε ένα ελάχιστο όριο και να εναρμονισθούν με τις καθιερωμένες λύσεις.
3. Ασφάλεια και εμπιστοσύνη: αν δεν υπάρξει προστασία από τις εγκληματικές δραστηριότητες, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει εμπιστοσύνη.
4. Καθολική πρόσβαση: εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για τις ΜΜΕ και τα άτομα όσον αφορά την πρόσβαση στην ΤΠ και στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Αλλά επίσης προστασία της ιδιωτικότητας.
5. Αναγκαιότητα του διεθνούς συντονισμού, αν ληφθεί υπόψη ο παγκόσμιος χαρακτήρας του ηλεκτρονικού εμπορίου.

4. Παγκόσμιες προκλήσεις - οι εργασίες στο πλαίσιο του ΠΟΕ, του ΟΟΣΑ, του ΠΟΠΗ και των Ηνωμένων Εθνών

Η προσέγγιση του ΟΟΣΑ

Η προσέγγιση του ΟΟΣΑ συνοψίζεται στην "Επισκόπηση των εργασιών του ΟΟΣΑ σε σχέση με το ηλεκτρονικό εμπόριο" (7/97). Ένα πλαίσιο πολιτικής περιγράφεται σε δύο έγγραφα: "Παγκόσμια υποδομή της πληροφορίας και παγκόσμια κοινωνία της πληροφορίας" (5/97), όπου τονίζεται η ανάγκη για την ύπαρξη αλληλεπιδραστικών υποδομών υψηλής ταχύτητας, την ενδεδειγμένη προσπέλαση και χρήση τους, τη διαλειτουργικότητά τους, την ανάπτυξη των πολυμέσων και της ασφάλειας, καθώς και την προστασία της ιδιωτικότητας και των ΔΠΠ· και "Εκθεση Sacher" (6/97), με συστάσεις του ιδιωτικού τομέα προς τις κυβερνήσεις. Όσον αφορά την οικονομία της πληροφορίας, έχουν γίνει εργασίες σχετικά με την ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων, την οικονομική της κοινωνίας της πληροφορίας, τη μέτρηση του ηλεκτρονικού εμπορίου, το ηλεκτρονικό εμπόριο επιχειρήσεων προς πελάτες, τη λειτουργία φορέων μεσολάβησης, το λογισμικό "ευφών πρακτόρων" (intelligent agent), τους φραγμούς και τις "αλυσίδες αξίας". Το περιεχόμενο έχει αναλυθεί ως ένας νέος κλάδος με μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης, και έχει εξεταστεί πώς θα μπορούσε να ελεγχθεί όταν είναι παράνομο. Έχουν δε εκδοθεί κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία της ιδιωτικότητας και των διασυνδεδεμένων δεδομένων (4/85), για την ασφάλεια των πληροφορικών συστημάτων (11/92) και για την πολιτική στον τομέα της κρυπτογραφίας (3/97).

Ο ΟΟΣΑ έχει μελετήσει επίσης την πρόσβαση στην τηλεπικοινωνιακή υποδομή, την ελευθέρωση της αγοράς και τα ονόματα "περιοχών" (domain names). Η Ομάδα Εργασίας για τις ΜΜΕ της Βιομηχανικής Επιτροπής έχει αξιολογήσει τις ανάγκες των ΜΜΕ, έχει διατυπώσει συστάσεις σε επίπεδο πολιτικής και έχει συμπεράνει την ανάγκη να προωθηθεί το ηλεκτρονικό εμπόριο μεταξύ των ΜΜΕ. Όσον αφορά την πολιτική για τους καταναλωτές, έχει εξεταστεί η προστασία των καταναλωτών, οι αρνήσεις πληρωμής, οι πωλήσεις εξ αποστάσεως, η απάτη, η ευθύνη και η παράδοση των προϊόντων. Στον τομέα της φορολογίας, έχει υποστηριχθεί η ανάγκη να αναλυθούν οι σχέσεις του ηλεκτρονικού εμπορίου με τις υπάρχουσες νομικές έννοιες (πηγή, νόμιμη κατοικία κτλ.) και να υπάρξει μια συνεκτική προσέγγιση σε διεθνές επίπεδο. Η "Πρότυπη Συνθήκη του ΟΟΣΑ για το Εισόδημα και το Κεφάλαιο" ασχολείται με τη μεταβιβαστική τιμολόγηση (υπερ - και υποτιμολογήσεις), τη φορολογία και την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων, τους φόρους κατανάλωσης κτλ.

Η προσέγγιση του ΠΟΕ

Οι "Διαπραγματεύσεις για τις Βασικές Τηλεπικοινωνίες", που ολοκληρώθηκαν τον Απρίλιο του 1997, παρήγαγαν δύο έγγραφα που είναι σημαντικά για το ηλεκτρονικό εμπόριο: το "Έγγραφο Αναφοράς" και τη "Γενική Συμφωνία Εμπορίου και Υπηρεσιών". Τα έγγραφα αυτά προσδιορίζουν ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που προωθεί την ανάπτυξη της αγοράς, θέτει αρχές σε θέματα ανταγωνισμού, διασυνδεσιμότητας, διαφάνειας, ανεξαρτησίας των ρυθμιστικών αρχών και χρησιμοποίησης των δικτύων και υπηρεσιών, και εξισορροπεί τα συμφέροντα των

χρηστών, των φορέων οικονομικής δραστηριότητας και των ρυθμιστικών αρχών. Ο ιδιωτικός τομέας έχει πρωταγωνιστήσει στη διαδικασία που οδηγεί σε διεθνείς συμφωνίες-ορόσημα, όπως είναι η Συμφωνία για την Τεχνολογία της Πληροφορίας και οι Συμφωνίες Αμοιβαίας Αναγνώρισης όσον αφορά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης.

Η προσέγγιση των Ηνωμένων Εθνών

Ο "Πρότυπος Νόμος περί Ηλεκτρονικού Εμπορίου" (6/96), της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου (UNCITRAL), χαράζει ένα πλαίσιο για τον προσανατολισμό των κυβερνήσεων όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τα μηνύματα δεδομένων στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου. Ασχολείται ιδιαίτερα με την αναγνώριση των μηνυμάτων δεδομένων, την εξακρίβωση της αυθεντικότητας και την ασφάλεια. Οι εργασίες της UNCITRAL στον τομέα των ψηφιακών υπογραφών παρουσιάζονται στο: "Σχεδιασμός των μελλοντικών εργασιών για το ηλεκτρονικό εμπόριο: Ψηφιακές υπογραφές, αρμόδιες αρχές για την εξακρίβωση της αυθεντικότητας και συναφή νομικά θέματα" (2/97). Εκεί περιέχονται προτάσεις ομοιόμορφων κανόνων σχετικά με τις ψηφιακές υπογραφές, τον ορισμό των ψηφιακών υπογραφών, τις πιστοποιήσεις, τις αρχές που είναι αρμόδιες για την πιστοποίηση, τους χρήστες, την απόδοση υπογραφής, την ανάκληση και καταχώρηση των πιστοποιήσεων, την ευθύνη και τη διασταυρούμενη πιστοποίηση.

Η προσέγγιση του ΠΟΠΙ (Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας)

Μεγαλύτερη συνάφεια με το ηλεκτρονικό εμπόριο παρουσιάζουν τα δύο έγγραφα του WIPO (12/96) που χαράζουν ένα διεθνές πλαίσιο για τα ΔΠΙ: η "Συνθήκη για τα Δικαιώματα Δημιουργού" και η "Συνθήκη για τις Εκτελέσεις Καλλιτεχνικών Έργων και τα Φωνογραφήματα".

5. Διάφοροι τομείς προβληματισμού

Η εισηγήτρια θα επιθυμούσε να επισημάνει στη συνέχεια ορισμένους τομείς που είναι σημαντικοί για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Ζητήματα που προκαλούν ιδιαίτερο προβληματισμό, και πρέπει να αντιμετωπιστούν επειγόντως, είναι η ευθύνη, η φορολογία, η προστασία της ιδιωτικότητας και η ασφάλεια, η κρυπτογράφηση, τα ΔΠΙ καθώς και τα θέματα που σχετίζονται με το περιεχόμενο.

5.1. Δεξιότητες και επίγνωση

Έχει ύψιστη σημασία για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ευρώπη οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές να αποκτήσουν πλήρη επίγνωση όλων των εν δυνάμει πλεονεκτημάτων που μπορεί να προσφέρει, όπως η ευκαιρία για τους χρήστες να διαθέτουν ταχεία και φτηνή πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και για την πρόθεση της ελευθερίας επιλογής τους. Αυτή η επίγνωση έχει κορυφαία σημασία προκειμένου να τονωθεί η επένδυση στις τεχνολογίες αιχμής και η εφαρμογή του ηλεκτρονικού εμπορίου. Τα συνιστώμενα μέτρα για την προώθηση των δεξιοτήτων είναι: η δημιουργία ενός εκπαιδευτικού δικτύου, η παροχή

νέων χρηματοδοτικών κινήτρων για κατάρτιση, η βελτίωση των γνώσεων και διάδοση των μεθόδων μάθησης, η παραγωγή μαθησιακού υλικού υψηλής ποιότητας και χαμηλής τιμής. Με δεδομένο το ρυθμό παλαιώσης των γνώσεων, η εκπαίδευση γίνεται πολύ δαπανηρή και δεν μπορεί να αφηθεί μόνο στην ιδιωτική πρωτοβουλία, αν πρόκειται να είναι καθολική. Εν προκειμένω χρειάζεται να προωθηθεί η συμμετοχή του τομέα των ΜΜΕ, δεδομένου ότι αυτός παρέχει πολλές ευκαιρίες δημιουργίας θέσεων εργασίας στο μέλλον.

Είναι εξίσου σημαντικό οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης να πραγματοποιούνται σε συμμετοχή με τους παγκόσμιους πρωταγωνιστές, που έχουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες. Η ανάπτυξη διασυνδέσεων χρηστών θα πρέπει να βοηθήσει τις ΜΜΕ και τους καταναλωτές. Ο κοινωνικο-οικονομικός αντίκτυπος του ηλεκτρονικού εμπορίου είναι ένας άλλος τομέας που αξίζει να διερευνηθεί.

Οι καταναλωτές θα χρησιμοποιήσουν πρόθυμα το ηλεκτρονικό εμπόριο μόνο εφόσον πεισθούν ότι είναι τόσο ασφαλές και αξιόπιστο όσο και η πραγματοποίηση δοσοληψιών στην παραδοσιακή αγορά. Κατά συνέπεια, είναι επίσης σημαντικό να εδραιωθεί η ασφάλεια των δοσοληψιών σε περιβάλλον τηλεματικό μέσω τεχνολογιών που περιλαμβάνουν την κρυπτογράφηση και/ή τις ψηφιακές υπογραφές.

5.2. Κατευθυντήριες γραμμές για ένα ρυθμιστικό πλαίσιο

Για να καταστεί δυνατόν να αντληθούν πλήρως τα οφέλη του ηλεκτρονικού εμπορίου, είναι προς το συμφέρον της βιομηχανίας και των πολιτών της Ευρώπης να εφαρμοστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ένα ενδεδειγμένο ρυθμιστικό πλαίσιο. Ακριβώς αυτό τονίζει η Επιτροπή στην πρωτοβουλία της για το ηλεκτρονικό εμπόριο, η νέα νομοθεσία πρέπει να μην γίνεται αυτοσκοπός, να βασίζεται σε όλες τις ελευθερίες της ενιαίας αγοράς και να λαμβάνει υπόψη τις πραγματικότητες της επιχειρηματικής δραστηριότητας καθώς και να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις επιδιώξεις γενικού ενδιαφέροντος. Επειδή είναι εξαιρετικά σημαντικό να έχουν πρόσβαση οι πολίτες της Ευρώπης στο νέο αυτό κόσμο, και επειδή το νομοθετικό πλαίσιο λαμβάνει υπόψη την ανάγκη ελευθερίας της επιλογής, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συζητείται σήμερα ποιοί είναι οι καλύτεροι τρόποι για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση αυτή.

Οι κυβερνήσεις και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις του βιομηχανικού κλάδου, των ενώσεων καταναλωτών καθώς και άλλων ομάδων συμφερόντων κατά την θέσπιση ενός νομικού και ρυθμιστικού περιβάλλοντος για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Πρέπει, κατά συνέπεια, να δρομολογηθεί ένας διάλογος μεταξύ της βιομηχανίας και των ενώσεων καταναλωτών καθώς και με τους πολιτικούς τόσο στο εθνικό όσο και στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ρυθμιστικό πλαίσιο δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει την ταχεία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και, κατά συνέπεια, πρέπει να είναι ευέλικτο, να διασφαλίζει τεχνολογική ουδετερότητα και να είναι επωφελές τόσο για τους προμηθευτές όσο και για τους χρήστες. Επίσης πρέπει να προωθεί τη διαλειτουργικότητα μεταξύ συστημάτων μέσω της τυποποίησης και πρέπει να αποφεύγεται η υπερβολική προσφυγή σε ρυθμίσεις.

Ορισμένα από τα ζητήματα πρέπει να επιλυθούν μέσω νέων νομοθετικών προτάσεων, στις περισσότερες περιπτώσεις σε ευρωπαϊκό αλλά επίσης και σε διεθνές επίπεδο. Έχει ζωτική σημασία η ευρωπαϊκή πολιτική προσέγγιση στο ηλεκτρονικό εμπόριο να στηρίζεται με κατάλληλες πρωτοβουλίες παγκοσμίως, δεδομένου ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο θα

πραγματοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο και όχι μόνο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι σημαντικότεροι τομείς στους οποίους χρειάζεται διεθνής συντονισμός αφορά ζητήματα όπως η φορολογία, η νομική ευθύνη, τα συστήματα πληρωμών, η ασφάλεια, η ιδιωτικότητα, η διαλειτουργικότητα, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, οι δημόσιες συμβάσεις, το συμβατικό δίκαιο, τα κατοχυρωμένα επαγγέλματα, οι εμπορικές επικοινωνίες, η ηλεκτρονική επαλήθευση/οι ψηφιακές υπογραφές καθώς και οι τεχνολογίες διείσδυσης και κατάταξης. Σημασία έχει επίσης να αποσαφηνιστούν σε διεθνές επίπεδο οι αντίστοιχες ευθύνες των διαφόρων διεθνών φορέων στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Ωστόσο, προκειμένου να ομιλεί με μια φωνή διεθνώς, η ΕΕ πρέπει να αναπτύξει ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο. Έχει σημασία, ωστόσο, να προκριθούν διεθνώς αποδεκτές λύσεις ταυτόχρονα με την επεξεργασία των ευρωπαϊκών λύσεων. Λαμβάνοντας υπόψη την ταχύτητα των εξελίξεων στον εν λόγω τομέα, έχει επίσης σημασία να βρεθούν πρώτα ευρωπαϊκές λύσεις, γιατί είναι συχνά ταχύτερο από το να βρεθούν διεθνείς λύσεις.

5.3. Ζητήματα που αφορούν το νομικό πλαίσιο της ενιαίας αγοράς που απαιτείται για το ηλεκτρονικό εμπόριο

Όπως προαναφέρθηκε, ο συντονισμός σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ουσιώδη σημασία προκειμένου να αποφευχθεί η πολυκατάτμηση της ενιαίας αγοράς και να εγκαθιδρυθεί ένα γνήσιο ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο καθώς και μια κοινή και ισχυρή διαπραγματευτική θέση. Η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει πρόταση για έναν κατάλογο των νομικών θεμάτων που εκκρεμούν στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, όπως η νομική ευθύνη, ο καθορισμός του τύπου εγκατάστασης για τους παρέχοντες υπηρεσίες σε τηλεματικό περιβάλλον, τις εμπορικές επικοινωνίες, τα νομικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, τα εμπορικά σήματα και τα ονόματα τομέων, προκειμένου να αποσαφηνιστεί το ρυθμιστικό πλαίσιο για τα ζητήματα αυτά και να προστατευθούν τα δικαιώματα των χρηστών του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Σύγκλιση

Η τρέχουσα τάση είναι πως υπάρχει μια διαδικασία τεχνολογικής σύγκλισης σε εξέλιξη στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων και της τεχνολογίας των πληροφοριών. Μέσω αυτής της διαδικασίας ένας αριθμός μέσων, που πριν ήταν προσκολλημένα σε συγκεκριμένα μηχανήματα, τώρα διατίθενται σε πολλά επίπεδα. Αυτή η σύγκλιση έχει κεφαλαιώδη σημασία για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται στον εν λόγω τομέα είναι, κατά συνέπεια, κεφαλαιώδους σημασίας.

Υπάρχει επίσης συνεχής σύγκλιση και υπό άλλη έννοια διότι το ηλεκτρονικό εμπόριο διαθέτει μεγάλες δυνατότητες συνοχής. Ο τόπος εγκατάστασης μιας επιχείρησης δεν έχει πλέον σημασία, έτσι οι αγροτικές ή απομακρυσμένες περιοχές μπορούν να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις. Επίσης τα προβλήματα της αστικής συμφόρησης μπορούν να μειωθούν. Ωστόσο, η ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών για το ηλεκτρονικό εμπόριο στην ΕΕ ποικίλει πολύ μεταξύ χωρών και περιοχών. Προκειμένου να διασφαλισθεί η πρόσβαση στο ηλεκτρονικό εμπόριο οπουδήποτε, πρέπει να καθιερωθούν προγράμματα και πόροι. Ένα άλλο ενδεχόμενο θα ήταν η συμπερίληψη των ζητημάτων αυτών στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Ανταγωνισμός

Πρέπει να διασφαλισθεί μια ανοικτή πολιτική ανταγωνισμού όσον αφορά την παροχή διευκολύνσεων, προϊόντων και υπηρεσιών. Πρέπει να αξιολογηθεί η κατάσταση του ανταγωνισμού και των φραγμών εισόδου. Έχει σημασία να κρατηθούν σε χαμηλά επίπεδα οι φραγμοί στη νέα αυτή αγορά, διότι υπάρχουν πολλά περιθώρια για βελτιώσεις ως προς την αποτελεσματικότητα. Θεμελιώδη σημασία έχει η διεθνής συνεργασία όσον αφορά τα ζητήματα ανταγωνισμού, διότι απαιτείται άμεση ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Η ασφάλεια, η ιδιωτικότητα και τα συστήματα πληρωμών αποτελούν συναφή ζητήματα που τίγονται από την παράνομη πρόσβαση σε εμπιστευτικά δεδομένα, γεγονός το οποίο ανοίγει τη δυνατότητα για τη διάπραξη εγκλημάτων και απάτης. Το ζήτημα της ανωνυμίας πρέπει επίσης να αντιμετωπιστεί στα πλαίσια της ιδιωτικότητας. Ένα πλαίσιο για το ζήτημα της ιδιωτικότητας διασφαλίζεται από την Οδηγία ΕΕ 95/46/ΕΚ για την προστασία των δεδομένων, η οποία θα μεταφερθεί πλήρως έως τον Οκτώβριο 1998. Η εφαρμογή αυτής της οδηγίας πρέπει να παρακολουθηθεί πολύ προσεκτικά αλλά κατά τρόπον ώστε να μη δημιουργηθούν περιττοί φραγμοί και να διασφαλιστεί μια ευέλικτη προσέγγιση, καθόσον αυτό εκλαμβάνεται ως φραγμός στο εμπόριο από τους σημαντικότερους εμπορικούς μας εταίρους. Ωστόσο, είναι ακόμη απαραίτητο για τους καταναλωτές να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στη νέα τεχνολογία.

Ο πιο αποτελεσματικός γνωστός τρόπος για την προστασία του χρήστη κατά των τηλεματικών εγκλημάτων είναι οι τεχνολογίες κρυπτογράφησης. Κατά συνέπεια, η πρόσβαση στις τεχνολογίες αυτές θα πρέπει να διασφαλίζεται για τους επιχειρηματίες και τους πολίτες και πρέπει να αποτραπεί η επιβολή ορίων στη χρησιμοποίηση της κρυπτογράφησης. Στην υπουργική διακήρυξη της Βόννης (6-8 Ιουλίου 1997) αναγνωρίζεται η σημασία της ύπαρξης ισχυρής τεχνολογίας κρυπτογράφησης για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Η τρέχουσα νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ (άρθρο 19 της Οδηγίας διπλής χρήσεως), η οποία υποχρεώνει τα κράτη μέλη να ελέγχουν τις διακοινοτικές αποστολές προϊόντων κρυπτογράφησης, δεν είναι συμβατή με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και θα πρέπει να τροποποιηθεί. Η καθιέρωση εκ μέρους της ΕΕ και των κρατών μελών της μιας κατάλληλης και συνεκτικής βιομηχανικής πολιτικής στον τομέα των προϊόντων κρυπτογράφησης και των υπηρεσιών θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθεί, όπως επίσης και η εμπλοκή των κρατών μελών σε μια πολιτική συζήτηση προκειμένου να επιτευχθεί μια ισορροπία μεταξύ των εθνικών και κοινών συμφερόντων στον τομέα των τεχνολογιών κρυπτογράφησης.

Οι ψηφιακές υπογραφές και πιστοποιητικά χρειάζονται για να υπάρξει εμπιστοσύνη εκ μέρους των χρηστών. Ο εισηγητής σας είναι υπέρ της εφαρμογής της προσέγγισης της εσωτερικής αγοράς στο στάδιο της ρύθμισης των ψηφιακών υπογραφών, προκειμένου να καθιερωθούν ελάχιστες απαιτήσεις σε κοινοτικό επίπεδο και να διασφαλισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία τους. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της χρησιμοποίησης της διασυνοριακής νομικής αναγνώρισης των ψηφιακών υπογραφών, κατά προτίμηση βάσει του ελέγχου της χώρας καταγωγής και της αμοιβαίας αναγνώρισης ή, εάν χρειασθεί, με τη χρησιμοποίηση της εναρμόνισης της ΕΕ. Η τυποποίηση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό επειδή διευκολύνει την αμοιβαία αναγνώριση των ψηφιακών υπογραφών. Επειδή οι ψηφιακές υπογραφές θα χρησιμοποιούνται οπουδήποτε στην κοινωνία, πρέπει να αποδοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των πολιτών. Το δικαίωμα των μεμονομένων πολιτών να διατηρούν την ανωνυμία τους πρέπει να γίνει σεβαστό και να μην υποστεί περιττούς περιορισμούς.

Συστήματα πληρωμών

Η ανάπτυξη και χρησιμοποίηση των "έξυπνων καρτών" και του ηλεκτρονικού χρήματος θα καταστήσει τις πληρωμές μέσω του Ιντερνέτ εύκολες και ασφάλεις, οικοδομώντας την

αναγκαία εμπιστοσύνη ανάμεσα στους χρήστες. Ένα άλλο ζήτημα προς επίλυση είναι ποιος θα επιτρέπεται να εκδίδει ηλεκτρονικό χρήμα -τράπεζες μόνο ή επίσης άλλα ιδρύματα, και πώς θα μπορούν αυτά να ελέγχονται. Οι οδηγίες της ΕΕ για την εξ αποστάσεως πώληση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και για τις ηλεκτρονικές πληρωμές βρίσκονται υπό έκδοση.

Συμβατικό δίκαιο

Η σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων σε διασυνοριακό και δικτυωμένο περιβάλλον θέτει πολυάριθμα και σημαντικά ζητήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να διευκολυνθούν οι διασυνοριακές ηλεκτρονικές εμπορικές δεσοληψίες. Παραδείγματος χάριν, ο καθορισμός του πού και πότε συνάπτεται ένα ηλεκτρονικό συμβόλαιο και ποιός χώρας νομοθεσία εφαρμόζεται, θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί διαφορετικά από κράτος μέλος σε κράτος μέλος. Τα ζητήματα αυτά, τα οποία πηγάζουν πίο πέρα από τη νομική αναγνώριση των ψηφιακών υπογραφών, θα πρέπει να διευκρινισθούν προκειμένου να διευκολυνθεί η σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων εντός της ΕΕ.

Ο καθορισμός του τόπου εγκατάστασης των επιχειρήσεων που προσφέρουν υπηρεσίες στον τομέα της κοινωνίας των πληροφοριών

Πρόκειται για στοιχείο κλειδί στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και ειδικότερα για την εφαρμογή της αρχής της χώρας προέλευσης. Προκειμένου να διασφαλισθεί τόσο ο έλεγχος των υπηρεσιών από το κράτος μέλος που βρίσκεται στην καλύτερη θέση να το πραγματοποιήσει αποτελεσματικά και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στα πλαίσια της ενιαίας αγοράς, υπάρχει ανάγκη διευκρίνισης του τρόπου με τον οποίο η έννοια του τόπου εγκατάστασης εφαρμόζεται στο τηλεματικό περιβάλλον. Αυτό θα ωφελήσει τόσο τους καταναλωτές όσο και τις επιχειρήσεις.

Τα πνευματικά δικαιώματα πρέπει να προστατεύονται με προσαρμοσμένους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας. Οι κανόνες αυτοί πρέπει να επιβάλλονται για να εξισορροπούν τα συμφέροντα των δικαιούχων και των χρηστών, προβλέποντας τις εξαιρέσεις για θεμιτές και μη εμπορικού χαρακτήρα αντιγραφές, επιτρέποντας πρόσβαση στο ευρύτερο κοινό σε υλικό που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας με τη χρησιμοποίηση διευκολύνσεων όπως οι δημόσιες βιβλιοθήκες. Η Επιτροπή πρόσφατα ενέκρινε πρόταση οδηγίας για τα πνευματικά δικαιώματα, αναγνωρίζοντας την περιπλοκότητα της αντιμετώπισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε ηλεκτρονικό μέσο. Μέχρι στιγμής οι απόψεις των διαφόρων ενδιαφερομένων τομέων δίστανται.

Άσκηση νομικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων

Ορισμένες πτυχές των νομικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων (δικηγόροι, λογιστές και ιατροί κλπ) στο δικτυακό περιβάλλον πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να διευκολυνθεί η προσφορά ορισμένων από τις υπηρεσίες αυτές, όπως νομικές συμβουλές στο δίκτυο. Κάτι τέτοιο θα ήταν ιδιαίτερα επωφελές για τους καταναλωτές που ζουν σε μικρές κοινότητες ή περιφερειακές περιοχές.

Εμπορικές επικοινωνίες (διαφημίσεις, χορηγίες, προώθηση πωλήσεων κλπ.)

Υπάρχουν αρκετά ερωτήματα στον τομέα αυτό που χρειάζονται διευκρίνιση στο τηλεματικό περιβάλλον π.χ.: πώς πρέπει να αντιμετωπίζεται μια εμπορική σελίδα -πρόκειται για διαφήμιση, απ'ευθείας προώθηση ή απλώς προθήκη καταστήματος; Με βάση το έργο που έχει ήδη

ολοκληρωθεί στον εν λόγω τομέα (την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής για τις εμπορικές επικοινωνίες και το ψήφισμα του Κοινοβουλίου επ' αυτής (A4-0219/97)) τα ζητήματα αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο της επικείμενης ανακοίνωσης της Επιτροπής επί του εν λόγω ζητήματος.

Ευθύνη

Το ζήτημα της ευθύνης τίθεται συχνά σε σχέση με τα δικαιώματα δημιουργού. Δεν υπάρχει ωστόσο αμφιβολία για τον οριζόντιο χαρακτήρα του προβλήματος αυτού. Οι πάροχοι υπηρεσιών και πρόσβασης στο Ίντερνέτ μπορεί να εχέχουν ευθύνη σε πολλούς τομείς -δικαιώματα δημιουργού, εμπορικά σήματα, παραπλανητική διαφήμιση, προστασία προσωπικών δεδομένων, ευθύνη προϊόντος, άσεμνο περιεχόμενο, πρόκληση μίσους κλπ. Η Επιτροπή προτίθεται να αντιμετωπίσει το ζήτημα αυτό στο πλαίσιο μιας Οδηγίας -σε κοινοτικό επίπεδο και κατά οριζόντιο τρόπο. Τούτο προβλέπεται στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 1998 (στο πλαίσιο μιας οδηγίας που ασχολείται με το ηλεκτρονικό εμπόριο και άλλες υπηρεσίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας).

Εγκληματικότητα και απάτη

Όπως υποστηρίχθηκε προηγουμένως, η καταπολέμηση του "κυβερνοεγκλήματος" πρέπει να επιδιωχθεί κυρίως με τη χρήση ασφαλών τεχνολογιών, όπως είναι η κρυπτογράφηση, αλλά χρειάζεται επίσης να προσδιορισθούν οι ευθύνες, τα αδικήματα και οι ποινές. Χρειάζεται να επιλυθούν ζητήματα εγγραφής σε μητρώα, δικαιοδοσίας, συμβατικού δικαίου, διαφήμισης κλπ. Στο διεθνές επίπεδο, θα πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ αστυνομίας και δικαστικών αρχών. Ένα διεθνές σύστημα ηλεκτρονικής διαιτησίας θα ήταν άκρως επιθυμητό προκειμένου να συμβάλει στη διευθέτηση των διαφορών. Η διάδοση των πληροφοριών για αθέμιτες πρακτικές πρέπει επίσης να ενθαρρυνθεί, καθότι αυτό συνιστά ένα πολύ αποτελεσματικό μέσο για την προστασία των καταναλωτών εναντίον τέτοιων πρακτικών.

Φόροι και δασμοί

Η εισηγήτριά σας είναι της άποψης ότι δεν πρέπει να επιβληθούν πρόσθετοι φόροι στο ηλεκτρονικό εμπόριο, όπως ο λεγόμενος φόρος στα "μπίτ" διότι αυτό θα είχε αρνητικές συνέπειες στην ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και πρέπει να αποτραπεί η διπλή φορολόγηση. Τα φορολογικά ζητήματα θα πρέπει επίσης να αποτελέσουν αντικείμενο διεθνούς συμφωνίας και θα πρέπει να επιδιωχθεί η φορολογική ουδετερότητα. Εξάλλου, πρέπει να αποφευχθεί η υπερβολική ρύθμιση της φορολογίας.

Πρέπει να μελετηθούν και εφαρμοσθούν τρόποι εφαρμογής του ΦΠΑ στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ηλεκτρονικού εμπορίου, προκειμένου να διασφαλισθεί ίση φορολόγηση όλων των υπηρεσιών που καταναλώνονται στην κοινότητα και να αναπτυχθούν πρακτικά μέσα ελέγχου τα οποία συμπίεζον το κόστος εφαρμογής στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα. Το ερώτημα κατά πόσον η φορολογία πρέπει να πραγματοποιείται στη χώρα καταγωγής ή στη χώρα προέλευσης πρέπει επίσης να καταστεί απόλυτα σαφές. Όσον αφορά την άμεση φορολογία πρέπει να εξεταστούν ζητήματα όπως η συμμόρφωση, ο χαρακτηρισμός του εισοδήματος (δικαίωμα ή όχι), η κατοικία, οι κανόνες της πηγής και η έννοια της "μόνιμης εγκατάστασης".

Όσον αφορά τους δασμούς, οι ΗΠΑ θα υποστηρίξουν στο πλαίσιο του ΠΟΕ και άλλων πρόσφορων οργανισμών ότι το Ίντερνέτ πρέπει να κηρυχθεί αδασολόγητο περιβάλλον, όποτε χρησιμοποιείται για την παράδοση προϊόντων ή υπηρεσιών. Ο τομέας στον οποίον εμπλέκονται ειδικά κατεστημένα συμφέροντα είναι ο τομέας του "περιεχομένου". Η εισηγήτριά σας θα ήθελε

να τονίσει τη σημασία της διασφάλισης ενός αδασμολόγητου περιβάλλοντος για το ηλεκτρονικό εμπόριο σε διεθνές επίπεδο.

5.3. Υποδομή

Σημεία συμφόρησης

Οι επενδύσεις σε υποδομή χρειάζονται επείγοντως, αλλά όχι με αντιστάθμισμα τις αυξημένες τιμές. Οι τιμές πρέπει να ακολουθήσουν τη σημερινή πτωτική τάση ώστε να καταστεί δυνατός ο ανταγωνισμός με τις ΗΠΑ. Η βιομηχανία και η κυβέρνηση πρέπει να εργασθούν μαζί, ενώ πρέπει να επιτραπούν αλληλοανταγωνιζόμενες υποδομές.

Ελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών

Η ελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών, που προβλέπεται να ολοκληρωθεί ως την 1η Ιανουαρίου 1998, έχει κρίσιμη σημασία για την περαιτέρω ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου. Η διαδικασία ελευθέρωσης θα εντείνει τον ανταγωνισμό στον τομέα αυτό και συνεπώς θα εξασφαλίσει χαμηλότερες τιμές. Αυτό είναι σημαντικό, δεδομένου ότι τα επίπεδα των τιμών είναι τώρα υψηλότερα στην Ευρώπη από ότι στις ΗΠΑ, τον κυριότερο ανταγωνιστή μας στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου. Η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσει την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού στα κράτη μέλη και την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που αφορούν τη διαδικασία ελευθέρωσης.

Διαλειτουργικότητα

Η διαλειτουργικότητα πρέπει να διασφαλιστεί προκειμένου να καταστούν δυνατές οι συναλλαγές μεταξύ οιασδήποτε φορέων οικονομικής δραστηριότητας και να αντληθούν πλήρως τα οφέλη του ηλεκτρονικού εμπορίου, αλλά τα πρότυπα δεν θα πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο την ανάπτυξη των υποδομών ούτε να δημιουργούν φραγμούς εισόδου εις βάρος των νέων παρόχων. Η διαδικασία τυποποίησης, που οδηγεί στην αυξημένη διαλειτουργικότητα, πρέπει να ωθείται από την αγορά. Τα πρότυπα πρέπει να είναι ουδέτερα τεχνολογικά προκειμένου να μην ευνοούν μια συγκεκριμένη λύση. Το σύστημα ευρωπαϊκής τυποποίησης χρειάζεται να γίνει αποτελεσματικότερο και να ενσωματωθεί στο παγκόσμιο σύστημα. Τα πρότυπα είναι αναγκαία π.χ. σε τομείς όπως η διαχείριση, η προστασία δεδομένων και οι ψηφιακές υπογραφές.

"Πρωτοβουλία Ιντερνέτ επόμενης γενεάς"

Οι ΗΠΑ έχουν ήδη καταστρώσει ένα σχέδιο δράσης και έχουν διαθέσει 100 εκατ. δολάρια για να αναπτύξουν νέες υποδομές, οι οποίες θα ανταπεξέλθουν στον αριθμό των χρηστών και στις τεχνικές απαιτήσεις του μέλλοντος παρέχοντας ταχύτερη και περισσότερο αξιόπιστη υπηρεσία. Η ΕΕ δεν μπορεί να χάσει το τρένο και, συνεπώς, πρέπει να δρομολογηθεί ένα παρόμοιο πρόγραμμα. Αυτό δεν μπορεί να αφεθεί στην αγορά, διότι απαιτούνται επενδύσεις άκρως μακροπρόθεσμες και υψηλού κινδύνου. Το σημείο στήριξης θα πρέπει να είναι η σύμπραξη μεταξύ ερευνητών, κυβερνήσεων και βιομηχανίας, καθώς και η σύμπραξη με τρίτες χώρες, ιδίως με τις ΗΠΑ.

9 Δεκεμβρίου 1997

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

(άρθρο 147 του Κανονισμού)

προς την Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών που αφορά μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στο ηλεκτρονικό εμπόριο (COM(97) 0157 - C4-0297/97)· (έκθεση της κ. E. Mann)

Επιτροπή Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας

Συντάκτης γνωμοδότησης: ο κ. Franco Malerba

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Κατά τη συνεδρίασή της στις 2 Ιουλίου 1997, η Επιτροπή Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας όρισε συντάκτη γνωμοδότησης τον κ. Franco Malerba.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 29 Οκτωβρίου 1997 και 8 και 9 Δεκεμβρίου 1997, η επιτροπή εξέτασε το σχέδιο γνωμοδότησης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε τα συμπεράσματα ομόφωνα.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές: Scapagnini, πρόεδρος· Quisthoudt-Rowohl και Lange, αντιπρόεδροι· Malerba, συντάκτης γνωμοδότησης· Bloch von Blottnitz, Chichester, Estevan Bolea, García Arias (αναπλ. Adam), de Gaulle, Heinisch (αναπλ. Ferber), Holm (αναπλ. Ahern), Izquierdo Collado (αναπλ. Desama), McNally, Marset Campos, Matikainen-Kallström, Mombaur, Plooij-van Gorsel, Tannert, W.G. van Velzen, West.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ()

Το ηλεκτρονικό εμπόριο καλύπτει ολόκληρο το φάσμα των ηλεκτρονικών εμπορικών σχέσεων, συμπεριλαμβανομένων της επεξεργασίας και διαβίβασης εμπορικών στοιχείων ή πληροφοριών για προϊόντα, όπως κείμενο, ήχος, και βίντεο· καλύπτει επίσης την προμήθεια, την πώληση και

(¹) Ο συντάκτης γνωμοδότησης βρήκε ιδιαίτερα χρήσιμο το ακόλουθο έγγραφο: "The Development and Application of New Information Technologies in the Next Decade", Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έκθεση STOA, PE 166.631/τελ., Ιούνιος 1997

την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών. Περιλαμβάνει, συνεπώς, τις ηλεκτρονικές μεταφορές κεφαλαίων, τις ηλεκτρονικές δημοπρασίες, την ηλεκτρονική αγοροπωλησία μετοχών, τη συλλογική σχεδίαση και μηχανική, την άμεση προώθηση στον καταναλωτή και τις υπηρεσίες εξυπηρέτησης μετά την αγορά.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο δεν αποτελεί νέο φαινόμενο: εδώ και πολλά χρόνια, οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν ποικιλία ηλεκτρονικών δικτύων για την ανταλλαγή εμπορικών δεδομένων, ωστόσο η πρόσφατη ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου οφείλεται ουσιαστικά στην ανάπτυξη του Διαδικτύου (Internet), και ειδικότερα στην ευρεία εξάπλωση του Παγκόσμιου Ιστού (World Wide Web -WWW). Έτσι, έως σχετικά πρόσφατα το ηλεκτρονικό εμπόριο αποτελούσε ουσιαστικά δραστηριότητα άμεσης επικοινωνίας μεταξύ επιχειρήσεων μέσω κλειστών, ιδιαίτερων δικτύων· σήμερα εξελίσσεται σε ένα πολύπλοκο παγκόσμιο πλέγμα εμπορικών δραστηριοτήτων.

Η πρωτοβουλία της Επιτροπής, που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης, αποσκοπεί στη δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου για την αμοιβαία ενίσχυση των τεχνολογικών, κανονιστικών και βοηθητικών δραστηριοτήτων που απαιτούνται για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου, με παράλληλη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος. Είναι επίσης προφανής η ανάγκη να μην υπάρξει υστέρηση ως προς την εξέλιξη του εν λόγω τομέα στις ΗΠΑ, που έχουν την παγκόσμια πρωτοπορία στην ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Εφαρμογές του ηλεκτρονικού εμπορίου

1. Μηχανισμοί διευκόλυνσης του εμπορίου

Τα στοιχεία για τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και τα εμπορικά έγγραφα είναι δυνατόν να ανταλλάσσονται ηλεκτρονικά. Οι μεγάλοι κατασκευαστές, τα καταστήματα λιανικής και τα κυβερνητικά υπουργεία ανταλλάσσουν εμπορικά έγγραφα μέσω Ηλεκτρονικής Ανταλλαγής Δεδομένων (EDI): σε αυτά περιλαμβάνονται τιμολόγια, παραγγελίες, απογραφές και τελωνειακά έγγραφα. Η EDI μπορεί να χρησιμοποιεί υπάρχοντα δίκτυα τηλεπικοινωνιών, σχετικά χαμηλής ταχύτητας, με σχετικά χαμηλό κόστος.

Τα στοιχεία που αφορούν προϊόντα (στα οποία περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, σχεδιαστικά και κατασκευαστικά δεδομένα), είναι πολύ πιο σύνθετα και ξεπερνούν τις δυνατότητες της EDI. Για το σκοπό αυτό, έχει αναπτυχθεί ένα σύστημα που είναι γνωστό ως Continuous Acquisition Life-cycle Support (Διαρκής υποστήριξη κύκλου ζωής αγορών -CALS). Ξεκίνησε αρχικά από το Υπουργείο Άμυνας των ΗΠΑ και στη συνέχεια ενθαρρύνθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου των ΗΠΑ. Παραλλαγές του CALS χρησιμοποιούνται επίσης στα Υπουργεία Άμυνας του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλίας.

Στις λοιπές εφαρμογές ανταλλαγής δεδομένων περιλαμβάνονται η σχεδίαση με τη βοήθεια υπολογιστή και η κατασκευή με τη βοήθεια υπολογιστή (CAD/CAM), καθώς επίσης η

ταυτοχρονική μηχανική. Οι εφαρμογές αυτές επιτρέπουν την εύκολη και γρήγορη συνεργασία διαφόρων επιχειρήσεων της αλυσίδας του εφοδιασμού, στο πλαίσιο διεργασιών σχεδίασης, σχεδιασμού και παραγωγής, συντομεύοντας, φυσικά, το χρόνο που απαιτείται για να βγει ένα προϊόν στην αγορά. Βελτιώνουν επίσης σε τεράστιο βαθμό την ικανότητα απόκρισης στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των χρηστών και τις συνθήκες της αγοράς.

2. Το επιχειρείν μέσω του Διαδικτύου

Ο εν λόγω τομέας περιλαμβάνει τέσσερις άξονες: λιανική διάθεση ευρείας κλίμακας, διαφήμιση, εφοδιασμός επιχειρήσεων, υπηρεσίες ηλεκτρονικών πληρωμών και άλλες οικονομικές υπηρεσίες. Τα προγνωστικά για καθέναν από τους τομείς αυτούς κυμαίνονται από πλήρως αισιόδοξα έως πλήρως απαισιόδοξα: και όλα χαρακτηρίζονται από την ίδια αβεβαιότητα. Ωστόσο, κατά γενική ομολογία, η συνολική αξία της αγοράς, που αποτιμάται σήμερα σε 1 δισεκατομμύριο Ecu, αναμένεται γενικά να πολλαπλασιαστεί έως το έτος 2000.

Το μέλλον της μαζικής αγοράς χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα ως προς το πόσο άνθρωποι χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο, πόσο συχνά το χρησιμοποιούν, και για ποιο σκοπό το χρησιμοποιούν. Δεδομένων, του κόστους του μηχανογραφικού εξοπλισμού, του κόστους των τοπικών τηλεφωνικών κλήσεων (στην Ευρώπη: γιατί στις ΗΠΑ είναι δωρεάν), και του κόστους και της πολυπλοκότητας της πρόσβασης στο Διαδίκτυο, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι σήμερα ως μεγαλύτερη ομάδα χρηστών θεωρούνται οι επαγγελματίες της μεσαίας τάξης (κυρίως άνδρες), και τα παιδιά τους που βρίσκονται στην εφηβεία. Τούτο σημαίνει ότι οι μαζικές αγορές που έχουν αναπτυχθεί ως τώρα τείνουν να επικεντρώνονται στα "ψυχαγωγικά ενδιαφέροντα" της εν λόγω ομάδας, που επίσης θεωρούνται σε ένα βαθμό ανεπηρέαστα από την τιμή. Τα πιο επιτυχημένα παραδείγματα "πωλήσεων δικτύου" στις ΗΠΑ αφορούν τον τομέα των συνδρομών σε παρθένες αγορές αθλητικής ενημέρωσης. Επιπλέον, πολλοί από τους επιτυχημένους κατά τα φαινόμενα συμμετέχοντες σε παρθένες αγορές δεν είναι στην πραγματικότητα κερδοφόροι: τα περισσότερα κέρδη ανατροφοδοτούνται για την ανάπτυξη της επιχείρησης. Ένας προφανής τομέας μαζικής εμπορικής προώθησης είναι αυτός των εφημερίδων, δεδομένου ότι οι πραγματικές εφημερίδες, που απαιτούν χαρτί, μελάνι, και εκτυπωτικές μηχανές, είναι πολύ ακριβότερες στην παραγωγή τους από τα ηλεκτρονικά αντίγραφα: μάλιστα, τα τελευταία παράγονται κατά κανόνα ούτως ή άλλως, προτού λάβει χώρα η εκτύπωση σε χαρτί.

Για να δημιουργηθεί μια γνήσια μαζική αγορά, η πρόσβαση στο Διαδίκτυο πρέπει να γίνει πολύ φτηνότερη (όσον αφορά το υλικό), πολύ ευκολότερη, πολύ ταχύτερη και, φυσικά, ασφαλής. Η Ευρώπη έχει να διανύσει ακόμη πολύ δρόμο προκειμένου να φτάσει να έχει μια ενοποιημένη και διαφανή αγορά για το συμβατικό ταχυδρομικό εμπόριο, μεταξύ άλλων λόγω των φορολογικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Είναι, φυσικά, δυνατόν, η ανάπτυξη μιας

μαζικής αγοράς στο Διαδίκτυο να υπερκεράσει την εν λόγω προφανώς αποτελεσματώμενη αγορά, αν και το θέμα του ποιος φορολογεί ποιον, για ποιο πράγμα και πού, παραμένει ανοικτό.

Διαφήμιση

Η ανάπτυξη της διαφήμισης εξαρτάται επίσης από τη μεγαλύτερη διείσδυση σε πρόσβαση και χρησιμοποίηση του Διαδικτύου, και από την αύξηση της ικανότητας εντοπισμού και στόχευσης του ειδικού κοινού που ενδιαφέρει το διαφημιστή, ικανότητα που βρίσκεται σε αντιστρόφως ανάλογη σχέση με την απαίτηση των χρηστών για ανωνυμία και προστασία του ιδιωτικού τους βίου. Είναι επίσης ουσιαστικό να επιτευχθούν πολύ μεγαλύτερες ταχύτητες μετάδοσης δεδομένων στην οικιακή χρήση, εφόσον τα γραφικά, και φυσικά, (και πολύ περισσότερο η κινούμενη εικόνα με ήχο), είναι α) ουσιαστικής σημασίας για τη διαφήμιση, αλλά β) χρησιμοποιούν τεράστιες ποσότητες δεδομένων, που τα συμβατικά χάλκινα καλώδια δυσκολεύονται να μεταδώσουν αρκετά γρήγορα. Και εδώ ο ρόλος της Επιτροπής φαίνεται να συνίσταται στη διατήρηση της συμπίεσης των τηλεφωνικών τελών μέσω της ελευθέρωσης της αγοράς και της έντασης του ανταγωνισμού στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη και εγκατάσταση διευρωπαϊκών δικτύων οπτικών ινών, και η πρόωθηση ασφαλών μέσων ηλεκτρονικής πληρωμής.

Αγορές τροφοδοσίας επιχειρήσεων

Ο εν λόγω τομέας είναι ίσως ο σημαντικότερος τομέας ανάπτυξης, καθώς οι επιχειρήσεις περνούν από την παλαιότερη τεχνολογία EDI σε συμβατά με το Διαδίκτυο συστήματα ασφαλούς μετάδοσης δεδομένων. Προκειμένου οι επιχειρήσεις να συναλλάσσονται με αμοιβαία εμπιστοσύνη μέσω του Διαδικτύου, ή μέσω ιδιαίτερων ενδοδικτύων (intranet) αποκλειστικής χρήσης, πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν με σαφήνεια και με απόλυτη εμπιστοσύνη την άλλη επιχείρηση ή τον πελάτη, το προϊόν ή την υπηρεσία, και το μέσο πληρωμής·
- έχουν απόλυτη εμπιστοσύνη στο υλικό και το λογισμικό του δικτύου, που τους επιτρέπουν τα ανωτέρω·
- εντάσσουν τις διαδικτυακές εμπορικές συναλλαγές με τις υπόλοιπες συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένων, φυσικά, της σύνδεσης της αποστολής εμπορευμάτων με την παραγωγή, και τις λειτουργίες απογραφής και ελέγχου αποθεμάτων.

Τίποτε από όλα αυτά δεν υπερβαίνει τις τεχνικές δυνατότητες των επιχειρήσεων που επιλέγουν τη συγκεκριμένη οδό. Ο κύριος ρόλος της Επιτροπής στην Ευρώπη φαίνεται να συνίσταται στην παροχή βοήθειας και την εναρμόνιση προτύπων, δεδομένου ότι η ανάπτυξη ασύμβατων προτύπων μετάδοσης δεδομένων, ή ψηφιακών υπογραφών, θα έβλαπτε σοβαρά την ανάπτυξη της εν λόγω αγοράς.

Ηλεκτρονικές πληρωμές και ηλεκτρονικό χρήμα

Το θέμα αυτό εξετάζεται λεπτομερέστερα στη γνωμοδότηση της επιτροπής σχετικά με τις νέες τεχνολογίες και το χρήμα (συντάκτης γνωμοδότησης: ο κ. Alain Pompidou)(¹), χωρούν ωστόσο κι εδώ ορισμένες προκαταρκτικές παρατηρήσεις. Το ηλεκτρονικό χρήμα (e-cash) αποτελεί ίσως ουσιαστική προϋπόθεση του ηλεκτρονικού εμπορίου, είτε με την άμεση παροχή "ηλεκτρονικών κερμάτων" με αξία μετρητών, είτε με την ασφαλή μετάδοση στοιχείων πιστωτικών καρτών. Ως τώρα, η πρόοδος στον εν λόγω τομέα ήταν κάπως ασταθής και ασυνεχής. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ανησυχούν, φυσικά, για την ενδεχόμενη απώλεια του ελέγχου επί της προσφοράς χρήματος, και την ηλεκτρονική κατάργηση των εθνικών συνόρων· στις συμβατικές τράπεζες επικρατεί αβεβαιότητα σχετικά με το τι τις περιμένει· και οι πελάτες μένουν να πεισθούν "μαζικά" για τα προσφερόμενα πλεονεκτήματα. Ήδη έχει χρεοκοπήσει μια "εικονική τράπεζα".

(¹) PE 224.182 (Fdr 334385)

Ένα βασικό ζήτημα είναι, φυσικά, η ασφάλεια, και η προστασία των δεδομένων ιδιωτικού χαρακτήρα. Την 1η Φεβρουαρίου 1996, οι εταιρείες MasterCard και Visa, μαζί με τις Microsoft, Netscape, IBM και Cybercash, ανακοίνωσαν την ανάπτυξη ενιαίου τεχνικού προτύπου για τη διασφάλιση της επαλήθευσης των πληρωμών και των πιστωτικών καρτών μέσω του Διαδικτύου. Το εν λόγω πρότυπο SET (Standard Encryption Technology -πρότυπη τεχνολογία κρυπτογράφησης) μπορεί να ενθαρρύνει νέες εισόδους στην αγορά. Δεν δίνει λύση, ωστόσο, στην αντιδικία μεταξύ της Κυβέρνησης των ΗΠΑ, που εμμένει στη διατήρηση της πρόσβασης σε ιδιωτικές συναλλαγές, μέσω ενός "γενικού αντικλειδιού αποκρυπτογράφησης" -για την καταπολέμηση της απάτης, του ξηπλώματος χρημάτων, της φοροδιαφυγής και άλλων εγκλημάτων- και της Ευρώπης, που τείνει να θεωρεί την προστασία του ιδιωτικού βίου ως απόλυτη, αναγνωρίζοντας παράλληλα την ανάγκη άμυνας από το διαδικτυακό έγκλημα.

Ελεύθερο εμπόριο στο Διαδίκτυο: Ζητήματα χρέωσης και φορολογίας

Πριν λίγους μήνες η Κυβέρνηση των ΗΠΑ υπέβαλε πρόταση για "ζώνη ελεύθερου εμπορίου" στο Διαδίκτυο, με στόχο τη διεύρυνση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου. Ο συντάκτης της γνωμοδότησης πιστεύει ότι η ιδέα αυτή αξίζει να μελετηθεί και να δοκιμαστεί, διότι στην παρούσα φάση αρχικής ανάπτυξης της αγοράς ο κύριος στόχος είναι η προώθηση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου και όχι η αυστηρή του ρύθμιση.

Στο πλαίσιο αυτό ο συντάκτης της γνωμοδότησης πιστεύει ότι οι ευρωπαϊκοί φορείς διαχείρισης δικτύων πρέπει να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, δεχόμενοι χαμηλότερες χρεώσεις για τη σύνδεση στο διαδίκτυο (λαμβάνομένου υπόψη ότι η μέση διάρκεια σύνδεσης στο Διαδίκτυο είναι δέκα φορές μεγαλύτερη από μια τηλεφωνική συνδιάλεξη). Η πλήρης ελευθέρωση της αγοράς τηλεπικοινωνιών δεν πρέπει να εμποδίσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ασκήσει πίεση στους εθνικούς οργανισμούς τηλεπικοινωνιών να καθιερώσουν ειδικές τιμές για τις αλληλεπιδραστικές υπηρεσίες.

Συμπεράσματα

Η Επιτροπή Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας καλεί την αρμόδια επί της ουσίας Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής να περιλάβει στη σχετική πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες τροπολογίες:

1. εμμένει στην άποψη ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην προώθηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας και του ηλεκτρονικού εμπορίου δεν πρέπει να αυτοπεριορίζεται στην υποστήριξη της ανάπτυξης τηλεπικοινωνιακής υποδομής και τον καθορισμό κανόνων πρόσβασης στην αγορά και το δίκτυο, αλλά πρέπει επίσης να συμβάλει στη διεύρυνση του φάσματος χρηστών, και ότι συνεπώς πρέπει να υποστηριχθεί η ανάπτυξη εφαρμογών ηλεκτρονικού εμπορίου, συμπεριλαμβανομένων της πρόσβασης σε πληροφορίες, της διαφήμισης, των ηλεκτρονικών καταλόγων και του εμπορίου προϊόντων λογισμικού μέσω του δικτύου·
2. θεωρεί ότι οι υψηλές τιμές των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην Ευρώπη αποτελούν μειονέκτημα για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, ενώ το μικρότερο κόστος των υπηρεσιών αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την αύξηση της ζήτησης, και ζητεί, στο πλαίσιο αυτό από την Επιτροπή να ασκήσει πίεση στους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων τηλεπικοινωνιών να καθιερώσουν για την πρόσβαση στο Διαδίκτυο και τις συναλλαγές μέσω δικτύου τιμές χαμηλότερες από εκείνες της φωνητικής τηλεφωνίας·
3. θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διεξαγάγει περαιτέρω τεχνική και κοινωνικοοικονομική έρευνα σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, προκειμένου να κατανοήσει τις απαιτήσεις των ευρωπαίων χρηστών όσον αφορά την προστασία των δεδομένων ιδιωτικού χαρακτήρα και την ασφάλεια του δικτύου, να συμβάλει στον καθορισμό διεθνών προτύπων ηλεκτρονικής υπογραφής και κρυπτογραφίας, να διασφαλίσει ότι οι διεθνείς κανόνες και πρακτικές απηχούν τις ειδικές απαιτήσεις της Ευρώπης, και να προασπίσει την πρόσβαση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σε τεχνολογίες διαχείρισης δικτύου·
4. φρονεί ότι το Πέμπτο Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα πρέπει, στο κεφάλαιο "Φιλική προς το χρήστη Κοινωνία της Πληροφορίας" να περιλάβει την υποστήριξη της ανάπτυξης ειδικών προτύπων για την ώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου (ηλεκτρονική υπογραφή, κρυπτογραφία), καθώς και γενικής τεχνολογίας δικτύων, π.χ. για διαχείριση της πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων, μηχανές αναζήτησης για την προσπέλαση της τεράστιας ποσότητας καταναμετημένων πληροφοριών, και διαχείριση δικτύου.
5. υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι οι νέες αλληλεπιδραστικές υπηρεσίες για το ηλεκτρονικό εμπόριο δημιουργούν την ανάγκη δικτύων υψηλότερης ζώνης, και τεχνολογίας διαδικτύου και πολυμέσων δεύτερης γενιάς· οι εν λόγω εξελίξεις πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο στο Πέμπτο Πρόγραμμα-πλαίσιο για την Έρευνα όσο και στο

πρόγραμμα για τα ΔΔ· πρέπει να ληφθούν υπόψη, τόσο η δορυφορική όσο και η καλωδιακή τεχνολογία·

6. ζητεί, το Πέμπτο Πρόγραμμα-πλαίσιο και τα ερευνητικά προγράμματα των κρατών μελών και των περιφερειών να περιλάβουν προσπάθειες για την τόνωση της τεχνικής ικανότητας, προκειμένου να μειωθεί το κόστος·
7. ζητεί από την Επιτροπή να απευθυνθεί σε φορείς ανάπτυξης τεχνολογίας πληροφορίας και επικοινωνιών, για την άσκηση μιας πολιτικής ελάχιστων τιμών προσιτών σε μικρές επιχειρήσεις·
8. θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να υποστηρίξει τόσο σε τεχνικό όσο και σε νομοθετικό επίπεδο, στο πλαίσιο των ΔΟΕ-ΠΟΠ, το έργο του καθορισμού και της επιβολής ρεαλιστικών κανόνων για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, και τις τεχνικές εμπορίου πληροφοριών και προϊόντων μέσω του δικτύου·
9. θεωρεί αξιόλογη την πρόταση της Κυβέρνησης των ΗΠΑ για "ζώνη ελεύθερων συναλλαγών στο Διαδίκτυο", και συνιστά την περαιτέρω εξέτασή της· στο πλαίσιο αυτό αποκρούει όλες τις προτάσεις περί "κυβερνοφόρου" (bit tax) στην παρούσα πρόωμη φάση ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου·
10. τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να συμβάλει στη διάδοση ενός τεχνικού και επιστημονικού πνεύματος, προκειμένου να δημιουργηθεί μια ελάχιστη βάση ικανοτήτων και ενδιαφέροντος εκ μέρους όλων των πολιτών της Ένωσης, ως δυνητικών χρηστών της Κοινωνίας της Πληροφορίας, έτσι ώστε να τονωθεί η ζήτηση νέων υπηρεσιών.

23 Μαρτίου 1998

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

(άρθρο 147 του Κανονισμού)

προς την Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής

σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με μια Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία στο Ηλεκτρονικό Εμπόριο (COM(97)0157 - C4-0297/97) (έκθεση της κ. Erika Mann)

Επιτροπή Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων

Συντάκτρια γνωμοδότησης: η κ. Elly Ploij-van Gorsel

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Κατά τη συνεδρίασή της στις 27 Οκτωβρίου 1997, η Επιτροπή Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων όρισε συντάκτρια γνωμοδότησης την κ. Ploij-van Gorsel.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 24 Φεβρουαρίου και 19 Μαρτίου 1998, η επιτροπή εξέτασε το σχέδιο γνωμοδότησης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε τα συμπεράσματα ομόφωνα.

Ήταν παρόντες στην/κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές: Moniz, προεδρεύων· Kittelmann, αντιπρόεδρος· Ploij-van Gorsel, συντάκτρια· Ferrer, Leperre-Verrier (αναπλ. Sainjon), Malerba (αναπλ. Tajani), Erika Mann, Miranda de Lage, Schwaiger, Seppänen (αναπλ. Castellina), Sonneveld (αναπλ. Porto) και Van Dam (αναπλ. Souchet).

1. Το ηλεκτρονικό εμπόριο δεν αποτελεί εντελώς νέο φαινόμενο, εφόσον οι επιχειρήσεις ανταλλάσσουν εδώ και καιρό στοιχεία, για διάφορους λόγους, μέσω μιας ποικιλίας δικτύων επικοινωνίας. Με την ταχεία ανάπτυξη του Ιντερνέτ, όμως, το ηλεκτρονικό εμπόριο δεν περιορίζεται πλέον στις μεσαίες ή μεγάλες επιχειρήσεις, αλλά είναι ουσιαστικά ανοικτό για τον οποιονδήποτε, οπουδήποτε στον κόσμο. Οι πωλήσεις καταναλωτικών αγαθών μέσω του Ιντερνέτ εκτιμώνται σε 500 - 600 εκατ. δολάρια ΗΠΑ το 1996, ποσόν το οποίο αντιστοιχεί στο 0,01% του συνολικού παγκόσμιου εμπορίου. Υπολογίζεται ότι οι συναλλαγές του παγκόσμιου ηλεκτρονικού εμπορίου μπορεί να φθάσουν τα 200 δισ. Ecu το έτος 2000.

Η επέκταση του ηλεκτρονικού εμπορίου θέτει μια σειρά πολύπλοκων ερωτημάτων, ιδιαίτερα όσον αφορά το διεθνές εμπόριο, τα οποία δεν είναι δυνατόν παρά να αναφερθούν περιληπτικά στην παρούσα γνωμοδότηση. Η Επιτροπή ενέκρινε, στις 4 Φεβρουαρίου 1998, Ανακοίνωση με θέμα "Παγκοσμιοποίηση και Κοινωνία των Πληροφοριών: Ανάγκη ενίσχυσης του διεθνούς συντονισμού"(), που περιγράφει τα κύρια προβλήματα του τομέα και θα πρέπει να εξετασθεί από την επιτροπή μας σε χωριστή έκθεση.

2. Το ηλεκτρονικό εμπόριο συνίσταται στην πραγματοποίηση μιας εμπορικής συναλλαγής μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων. Μπορούν να αναγνωρισθούν εδώ μια σειρά προβληματικών σημείων:

- Δασμοί και τέλη. Όταν συνάπτεται ένα συμβόλαιο μέσω "ηλεκτρονικής χειραψίας", τα αγαθά μπορούν να παραδοθούν με τον παραδοσιακό τρόπο. Ορισμένες υπηρεσίες, όμως, μπορούν να παραδοθούν ηλεκτρονικά (εδώ περιλαμβάνονται και υπηρεσίες που συνήθως διαβιβάζονταν ως αγαθά, π.χ. βιβλία, βιντεοκασσέτες, CD). Παρουσιάζεται έτσι το πρόβλημα της αποφυγής νέων δασμών στις διασυνοριακές υπηρεσίες οι οποίοι, παρότι είναι τεχνικά εφικτοί, θα είχαν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των συναλλαγών και τη στρέβλωση του εμπορίου. Η ΕΕ δεν έχει ακόμη λάβει σαφή θέση επί του θέματος, ενώ οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν την πρόθεσή τους να εργασθούν στο πλαίσιο του ΠΟΕ για τη μετατροπή του Ιντερνέτ σε "ελεύθερη ζώνη εμπορίου". Η κοινή δήλωση ΕΕ-ΗΠΑ για το ηλεκτρονικό εμπόριο, η οποία εγκρίθηκε κατά τη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ/ΗΠΑ στις 5 Δεκεμβρίου, περιλαμβάνει τη δέσμευση των δυο μερών να εργασθούν για την επίτευξη, το ταχύτερο δυνατόν, μιας παγκόσμιας συνεννόησης στη βάση της οποίας
  - * όταν γίνεται ηλεκτρονική παραγγελία και φυσική παράδοση των προϊόντων, δεν θα επιβάλλονται πρόσθετοι δασμοί σε σχέση με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων·
  - * σε όλες τις άλλες περιπτώσεις που σχετίζονται με το ηλεκτρονικό εμπόριο θα πρέπει να διατηρηθεί η μη επιβολή δασμών κατά την εισαγωγή.
- Φορολογία. Η άνιση μεταχείριση των παραδοσιακών συναλλαγών (με φόρο) και των συναλλαγών μέσω δικτύου (χωρίς φόρο ή με διπλό φόρο) θα δημιουργούσε μια παραμόρφωση του ανταγωνισμού με φορολογικά αίτια. Η ιδέα της "φορολογικής ουδετερότητας" για το ηλεκτρονικό εμπόριο βρίσκει ευρεία υποστήριξη, ιδιαίτερα μεταξύ των μελών της Επιτροπής Φορολογικών Υποθέσεων του ΟΟΣΑ. Είναι όμως σαφής η ανάγκη συνεννόησης σε παγκόσμιο επίπεδο για τη φορολόγηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, μέσω των ΠΟΕ/ΓΣΕΥ.
- Κρατικές προμήθειες. Η δημιουργία μιας εναρμονισμένης βάσης δεδομένων που θα επιτρέπει την πρόσβαση στις πληροφορίες χωρίς την εφαρμογή διακρίσεων, ή

(¹) COM(98)0050.

τουλάχιστον ένα ενιαίο μέσο αναζήτησης, θα βελτίωνε σοβαρά τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να πάρουν μέρος στον παγκόσμιο ανταγωνισμό στον τομέα των προμηθειών. Ο ΠΟΕ θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στην προσπάθεια αυτή, μέσω της διαδικασίας αναθεώρησης της Συμφωνίας για τις Κρατικές Προμήθειες.

- ΓΣΕΥ. Οι μελλοντικές διαπραγματεύσεις της ΓΣΕΥ για την περαιτέρω ελευθέρωση των υπηρεσιών θα έχει επιπτώσεις και στις υπηρεσίες που παρέχονται σε ηλεκτρονική μορφή. Πράγματι, το Παράρτημα της ΓΣΕΥ για τις τηλεπικοινωνίες διασφαλίζει ότι όταν ένα μέλος του ΠΟΥ έχει πρόσβαση σε ειδική αγορά και εθνική δέσμευση για έναν συγκεκριμένο τομέα/υποτομέα των υπηρεσιών, η δέσμευση αυτή ισχύει και για τις υπηρεσίες που παρέχονται σε ηλεκτρονική μορφή. Εντούτοις, ενδέχεται να χρειασθεί μια ιδιαίτερη πολυμερής πρωτοβουλία όσον αφορά προβληματικά ζητήματα όπως η προστασία των πληροφοριών.

3. TRIPS

Οι Συνθήκες σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, οι οποίες εγκρίθηκαν από τον ΠΟΠΙ, θα πρέπει να ενταχθούν στη συμφωνία TRIPS στο εγγύς μέλλον. Η αναθεώρηση της TRIPS θα προσφέρει τη δυνατότητα λεπτομερειακής συζήτησης επί θεμάτων που σχετίζονται με το ηλεκτρονικό εμπόριο.

4. Μια σειρά εξαιρετικά σοβαρών και λεπτών ζητημάτων, θεμελιώδους σημασίας στο πλαίσιο της αγοράς της ΕΕ, περιλαμβάνουν και μία διεθνή πτυχή. Τα ζητήματα αυτά είναι, μεταξύ άλλων:

- η ιδιωτική ζωή και η προστασία των προσωπικών δεδομένων
- η κρυπτογράφηση
- οι ψηφιακές υπογραφές
- τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
- τα ονόματα πεδίου Ιντερνέτ
- τα συστήματα ηλεκτρονικής πληρωμής
- το παράνομο/βλαπτικό περιεχόμενο

Γενικά, όσο νωρίτερα καθιερώσει η ΕΕ στο εσωτερικό της κοινές αρχές και λειτουργικά συστήματα, καθώς και μια κοινή θέση σχετικά με τα προαναφερθέντα ζητήματα, τόσο περισσότερο θα είναι σε θέση να επιδράσει στους παγκόσμιους προσανατολισμούς που θα χρειασθεί να διαμορφωθούν σε σχετικές πολυμερείς συναντήσεις. Ο συντονισμός της πολυμερούς δράσης παρεμποδίζεται, όμως, από τον μεγάλο αριθμό οργανισμών που εμπλέκονται στη διαδικασία αυτή (επιτροπές τυποποίησης του ΠΟΕ, του ΟΟΣΑ, του ΠΟΠΙ και της UNCITRAL (Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου)). Οι αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να διαθέτουν την κατάλληλη εκπροσώπηση στη διαδικασία αυτή.

5. Η Επιτροπή εξετάζει αυτή τη στιγμή την πιθανότητα να αναλάβει την πρωτοβουλία μιας διαδικασίας που θα οδηγήσει στη σύνταξη ενός Διεθνούς Χάρτη για τις Παγκόσμιες Επικοινωνίες.
- Η Ανακοίνωση την οποία ενέκρινε η Επιτροπή στις 4 Φεβρουαρίου 1998⁽¹⁾ εξετάζει την προσέγγιση αυτή η οποία θα πρέπει, εντούτοις, να συζητηθεί σε μεγαλύτερο βάθος στο εγγύς μέλλον.

⁽¹⁾ COM(98)0050.

6. Συμπεράσματα

Η Επιτροπή Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων

- α) επισημαίνει την ανάγκη να μην επιβαρυνθεί το διεθνές ηλεκτρονικό εμπόριο με νέους δασμούς και τέλη,
- β) όσον αφορά τη φορολόγηση, επιμένει στην αρχή της φορολογικής ουδετερότητας και της μη διάκρισης μεταξύ παραδοσιακής και ηλεκτρονικής παράδοσης των υπηρεσιών, ώστε να αποφευχθούν στρεβλώσεις στο εμπόριο,
- γ) επισημαίνει την ανάγκη της διαλειτουργικότητας, ως παράγοντα που θα διευκολύνει το διεθνές ηλεκτρονικό εμπόριο,
- δ) θεωρεί αναγκαίο, προκειμένου να προστατεύεται η ιδιωτική ζωή, οι πληρωμές μέσω Ιντερνέτ να μπορούν να πραγματοποιούνται επίσης ανωνύμως, δηλαδή χωρίς καταχώρηση των προσωπικών στοιχείων·
- ε) θεωρεί ότι η ΕΕ θα βρεθεί σε ευνοϊκή και ισχυρή θέση, ώστε να έχει επιρροή στις πολυμερείς διαπραγματεύσεις, μόνο εάν καθιερώσει εσωτερικά αποτελεσματικές κατευθύνσεις σε θέματα όπως η ιδιωτική ζωή και η προστασία των προσωπικών δεδομένων, η κρυπτογράφηση, οι ψηφιακές υπογραφές, τα ονόματα πεδίου Ιντερνέτ, τα συστήματα ηλεκτρονικής πληρωμής, το παράνομο/βλαπτικό περιεχόμενο κ.λπ.,
- στ) πιστεύει επίσης ότι, με δεδομένο το γεγονός πως η παγκόσμια διάσταση είναι ζωτικής σημασίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο και πως ο κατακερματισμός αρμοδιοτήτων σε πολυμερές επίπεδο παρεμποδίζει την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, ενδέχεται να απαιτηθεί μια ιδιαίτερη πρωτοβουλία για τη σύνταξη Διεθνούς Χάρτη Παγκόσμιων Επικοινωνιών· σημειώνει την Ανακοίνωση με θέμα "Παγκοσμιοποίηση και Κοινωνία των Πληροφοριών: Ανάγκη ενίσχυσης του διεθνούς συντονισμού", την οποία ενέκρινε η Επιτροπή στις 4 Φεβρουαρίου 1998,
- ζ) θεωρεί ότι η επέκταση του παγκόσμιου ηλεκτρονικού εμπορίου θα πρέπει να βασισθεί κυρίως στην αγορά, ενώ ο ρόλος των κυβερνήσεων είναι να προσφέρουν ένα σαφές, συνεκτικό και προβλέψιμο πλαίσιο το οποίο θα προωθεί τον ανταγωνισμό, δεν θα παρεμποδίζει την ιδιωτική πρωτοβουλία και την αυτορύθμιση της βιομηχανίας, ενώ ταυτόχρονα θα διασφαλίζει την κατάλληλη προστασία του δημοσίου συμφέροντος,
- η) εφιστά ιδιαίτερα την προσοχή στη σημασία που θα έχει για τις ΜΜΕ ένα τέτοιο νομικό πλαίσιο, το οποίο θα τονώσει την οικονομική τους ανάπτυξη, καθώς και την ανάπτυξη της απασχόλησης,

- θ) υποστηρίζει σθεναρά τις θέσεις που εκφράσθηκαν στην κοινή δήλωση ΕΕ/ΗΠΑ για το ηλεκτρονικό εμπόριο, η οποία εγκρίθηκε κατά τη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ/ΗΠΑ, στις 5 Δεκεμβρίου 1997.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

(Άρθρο 147)

προς την Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στο ηλεκτρονικό εμπόριο (COM(97) 0157 - C4-0297/97) (έκθεση της κ. Mann)

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών

Επιστολή του προέδρου της επιτροπής προς τον κ. von Wogau, πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής

Βρυξέλλες, 22 Ιανουαρίου 1998

Κύριε Πρόεδρε,

Κατά τη συνεδρίασή της στις 21 Ιανουαρίου 1998, η Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών εξέτασε το ανωτέρω θέμα

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε τα ακόλουθα συμπεράσματα ομόφωνα.(¹)

Η ανακοίνωση της Επιτροπής

Στόχος της ανακοίνωσης της Επιτροπής είναι η ενθάρρυνση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ευρώπη. Βασιζόμενη στο έως τώρα έργο της Επιτροπής, διαγράφει ένα συνεκτικό πλαίσιο για τη μελλοντική δράση της Κοινότητας επιδιώκοντας την παγίωση μιας κοινής ευρωπαϊκής θέσης στις διεθνείς διαπραγματεύσεις.

Η ανακοίνωση διαιρείται σε τέσσερα κύρια κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο, "Η επανάσταση του ηλεκτρονικού εμπορίου", σκιαγραφεί το ιστορικό της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου, τις διάφορες εφαρμογές του και τις ευκαιρίες της Ευρώπης σε σύγκριση προς τους κύριους ανταγωνιστές της. Περιγράφει επίσης δράσεις για την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο.

(¹) Έλαβαν μέρος στην ψηφοφορία οι βουλευτές: Collins, πρόεδρος· Dybkjær και Lannoye, αντιπρόεδροι· Apolinario, Bébéar, Blokland, Bowe, Correia, (αναπλ. Diez de Rivera Icaza), Eisma, Flemming, Florenz, Gebhardt (αναπλ. Graenitz), Grossetête, Hulthén, Jensen K., Kuhn, Lange, (αναπλ. Κοκκόλα), Lehne, (αναπλ. Burtone), Lienemann, Olsson, Oomen-ruijten, Pollack, Schnellhardt, Sornosa Martinez (αναπλ. Bertinotti), Tamino, Τρακατέλλης, White, Whitehead και Wieland (αναπλ. Campoy Zueco).

Το δεύτερο κεφάλαιο, "Εξασφάλιση πρόσβασης στην παγκόσμια αγορά: υποδομή, τεχνολογία και υπηρεσίες", εκτιμά ότι η δέσμη μέτρων της ΕΕ για την ελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών θα οδηγήσει σε χαμηλότερες τιμές και πιο ευέλικτη τιμολόγηση των προϊόντων τεχνολογίας της πληροφορίας (ΤΠ). Άλλες διεθνείς συμφωνίες θα συμβάλουν επίσης στη μείωση του κόστους

των συναλλαγών. Μείζονες προκλήσεις για την Ευρώπη συνιστούν επίσης η εξάλειψη των στενωπών στη δυναμικότητα, η παροχή υποδομής υψηλού εύρους ζώνης και η διασφάλιση διαλειτουργικότητας για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Το τρίτο κεφάλαιο, "Δημιουργία ευνοϊκού ρυθμιστικού πλαισίου", καθορίζει δύο συμπληρωματικούς στόχους για το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ, με στόχο την προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου: οικοδόμηση εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας, και διασφάλιση πλήρους πρόσβασης στην ενιαία αγορά. Κατά την Επιτροπή, οι εν λόγω στόχοι μπορούν να επιτευχθούν με την επίλυση προβλημάτων όπως η τηλεδιαπραγμάτευση συμβάσεων, η ασφάλεια των ηλεκτρονικών πληρωμών, η ασφάλεια των δεδομένων και η προστασία του προσωπικού απορρήτου, η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και η διασφάλιση σαφούς και ουδέτερου φορολογικού περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο των ηλεκτρονικών πληρωμών, η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσφατα ενημερωμένη έκδοση( ) της σύστασης του 1988( ) σχετικά με τα συστήματα πληρωμών, και ιδιαίτερα τη σχέση μεταξύ εκδότη και παραλήπτη. Η νέα σύσταση περιλαμβάνει διάταξη σύμφωνα με την ο

Το τέταρτο κεφάλαιο, "Προώθηση ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος" αναλύει τρόπους για την επίτευξη της ευρείας καθιέρωσης του ηλεκτρονικού εμπορίου μεταξύ των καταναλωτών, των επιχειρήσεων και των δημόσιων διοικήσεων μέσω βελτιωμένης πληροφόρησης των καταναλωτών, πιλοτικών προγραμμάτων για τις ΜΜΕ, σχετικών προγραμμάτων ΕΤΑ και πρωτοβουλιών αξιολόγησης επιδόσεων στις δημόσιες διοικήσεις.

Η ανακοίνωση περιλαμβάνει επίσης ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για διαρκείς πρωτοβουλίες της Επιτροπής στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Συμπεράσματα

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών:

1. πιστεύει ότι η ταχεία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου μπορεί να αυξήσει την ελευθερία επιλογής των καταναλωτών και, συνεπώς, την αποτελεσματικότητα της αγοράς·
2. συμμαρτίζει την άποψη της Επιτροπής ότι προκειμένου να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών και η προθυμία τους να εκμεταλλευθούν πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρει το ηλεκτρονικό εμπόριο, πρέπει η σχέση μεταξύ καταναλωτή και προμηθευτή να διέπεται από σαφείς, συνεπείς και ξεκάθαρους κανόνες για τομείς όπως η ασφάλεια των πληρωμών, η δυνατότητα προσφυγής και η προστασία του προσωπικού απορρήτου·

( ) της σύστασης του 1988( ) Σύσταση 97/489/ΕΟΚ, ΕΕ L 208, 2.8.1997, σελ. 52

( ) σχετικά με τα συστήματα πληρωμών, και ιδιαίτερα τη σχέση μεταξύ εκδότη και παραλήπτη. Η νέα σύσταση περιλαμβάνει διάταξη σύμφωνα με την οποία αν η σύσταση δεν έχει υλοποιηθεί με ικανοποιητικό τρόπο ( ) Σύσταση 88/590/ΕΟΚ, ΕΕ L 317, 24.11.1988, σελ. 55

3. πιστεύει ότι η επιτυχημένη υλοποίηση του ηλεκτρονικού εμπορίου απαιτεί κοινά ανοικτά και διαφανή πρότυπα σε διεθνές επίπεδο, και ότι οι καταναλωτές πρέπει να συμμετέχουν στον καθορισμό των εν λόγω προτύπων·

4. επισημαίνει το χαμηλό βαθμό συμμόρφωσης(

) προς τη σύσταση του 1998 σχετικά με τα συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών, και ιδιαίτερα τη σχέση μεταξύ κατόχου και εκδότη της κάρτας

5. εκφράζει, στο πλαίσιο αυτό τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή, κατά την αναθεώρηση της εν λόγω σύστασης, δεν εκμεταλλεύτηκε την ευκαιρία για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα μιας σύστασης στο συγκεκριμένο τομέα σε σχέση με άλλα πιθανά μέσα, π.χ. μέτρα δεσμευτικού χαρακτήρα·
6. υπογραμμίζει ότι οι ηλεκτρονικοί αγοραστές έχουν δικαίωμα να αναμένουν παρόμοιο επίπεδο πληροφόρησης και δυνατότητας προσφυγής με τους άλλους καταναλωτές, ιδιαίτερα όσον αφορά την περίπτωση παράδοσης άυλων αγαθών (χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, λογισμικό υπολογιστών)·
7. πιστεύει ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τη διεύθυνση των παρόχων ηλεκτρονικού εμπορίου και τη διεθνή νομοθεσία που ισχύει για τις συμβάσεις·
8. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τη δυνατότητα προσφυγής των καταναλωτών σε ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον, καθώς και τη δυνατότητα καθιέρωσης διασυνοριακών συστημάτων προσφυγής·
9. χαιρετίζει την επικείμενη πρόταση της Επιτροπής για την έκδοση οδηγίας σχετικά με τις πωλήσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών εξ αποστάσεως, ως πολύτιμο εργαλείο για τη θέσπιση σαφών κανόνων ηλεκτρονικού εμπορίου.

Με εξαιρετική εκτίμηση

(υπ.) Ken Collins

( ) προς τη σύσταση του 1998 σχετικά με τα συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών, και ιδιαίτερα τη σχέση μεταξύ κατόχου και εκδότη της κάρτας·
) Βλ. International Consumer Policy Bureau "Payment cards and conditions, a survey of the implementation of Recommendation 88/590/EEC on payment systems" 1994